

RESSO

DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

Any 10, Núm. 97 • Desembre 97 • 300 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

Entrevistes a:

- Sa Senyora de Can Cosmet
- Sor Catalina Mateu
- Sor Margalida Alcover
- Pere Mas

*Molts
d'Anys*

CAMPOS

CARRER MAJOR, 4 • TEL. 16 00 66

HALCON
— VIAJES —

TELÈFONS D'INFORMACIÓ GENERAL
902 300 600 y 71 77 51

500 Oficines pròpies al seu servei a tota Espanya

OFERTES HIVERN

GALICIA

AL COMPLET AL SEU AIRE

El preu inclou:
Aviò regular Palma-Santiago-Palma. Hotel 2*, zona Rias Baixas. Pensió completa. Traslats.

El preu inclou: Aviò regular Palma-Santiago-Palma. Hotel 2*, zona Rias Baixas. Mitja pensió. Cobte de lloguer Grup A. kms. ilimitats.

Paquet 5 excursions: Santiago, Portugal, Vigo, La Toja, Pontevedra.
A pagar al destí. 6.000 Ptes.

DATES SORTIDES

DESEMBRE	AL COMPLET	AL SEU AIRE
17 AL 24	33.000	49.000
GENER: 5 AL 12 7 AL 14 14 AL 21 21 AL 28		

Descompte de 5.000 ptes. per persona en el cas de ser 4 persones, emprant el mateix cobte en el programa Galicia al seu aire.
(*) Suplement de 2.000 Ptes. en aquestes sortides.

GALICIA 3 CIUTATS

NOVEMBRE I DESEMBRE
MÍNIM 2 PERSONES **57.000**

El preu inclou: Aviò regular Palma-Santiago-Palma. Hotel 3*** en allotjament i berenar. Cobte de lloguer Grup A kms. ilimitats. 3 nits a Santiago, 2 nits a La Coruña, 2 nits a Vigo.

ASTURIES I CANTABRIA

AL COMPLET AL SEU AIRE

El preu inclou: Aviò regular trasllats, Hotel 3*** a Suanes. Mitja pensió. Acompanyant Assegurança de viatge

El preu inclou: Aviò regular trasllats, Hotel 3*** a Suanes. 5 nits. Mitja pensió. Cobte de lloguer Grup A kms. ilimitats. Assegurança de viatge

Paquet 3 excursions: Castrovaldos, Laredo, Santonya, Picos de Europa, Covadonga, 5.000 Ptes.

Descompte de 5.000 ptes. per persona en el cas de ser 4 persones emprant el mateix cobte.

GENER:	AL COMPLET	AL SEU AIRE
2 AL 7 16 AL 23 23 AL 28	33.500	44.000

Cap de Setmana a SALAMANCA

Sortides:	Gener:	Hotel
2 al 4 Desembre: 26 al 28	23 al 25 9 al 11 16 al 18	3*** 20.000

Els preus inclouen:	Hotel
Aviò anada i tornada - Traslats - Hotel allotjament i berenar - Assegurança de viatge	4*** 22.000

ANDORRA

SORTIDES	PREUS
23-12 al 27-12	65.500
28-12 al 2-01	76.900*
16-01 al 20-01	57.900
1-02 al 6-02	69.900
8-02 al 13-02	69.900
15-02 al 20-02	69.900
20-02 al 24-02	69.900
1-03 al 6-03	69.900

Els preus inclouen:

- Aviò anada i tornada
- Traslats d'arribada i sortida
- Hotel 3*** a Andorra en règim de mitja pensió.
- Paquet esquí (berenars a la pista, forfaits, lloguer material, curses)
- Traslats a pistes
- Assegurança
- (*) Suplement gala obligatòria cap d'any: 10.000 ptes.

ESPECIAL ESQUI-JOVE

SORTIDES	PREUS
2-01 al 07-01	51.000
19-02 al 24-02	55.000
23-02 al 24-02	47.000

Els preus inclouen:

- Aviò anada i tornada
- Traslats d'arribada i sortida i a pistes.
- Les sortides del 26-12, 2-01 i 20-02, estància a l'alberg i la sortida 10-02 estància a Hostal 2**.
- Distribució múltiple. Mitja pensió
- Paquet esquí (Berenar a pistes, forfaits, lloguer material, curse)
- Assegurança

PORT AINE

SORTIDES	PREUS
2-01 al 07-01	60.000
20-02 al 24-02	55.000

Els preus inclouen:

- Aviò anada i tornada
- Traslats d'arribada i sortida i a pistes.
- Hotel 2** en mitja pensió
- Paquet esquí (Berenar a pistes, forfaits, lloguer material, curse)
- Assegurança

Clinica Dental

Dr. Óscar Villa Villa

Metge titular Ajuntament de Palma
Especialista Odonto-estomatologia

- Ortodòncia infantil i adults.
- Pròtesi fixa de ceràmica.
- Pròtesi removable.
- Endodòncia.
- Implants dentals.
- Odontologia en general.
- Raïos X - Ortopantomografia.

Noves Instal·lacions
C/. Major, 15 - CAMPOS

Cita prèvia petició d'hora
Tel. 71 15 28

Sumari

Diuen que...	4
Vos recomanem	5
Cartes dels lectors	6
Concert Sant Esteve	7
"A doble espai"	8
Record de dos joves...	10
Sessions de cinema	11
Notes breus	12
Sant Blai Informa	14
Llorenç Villalonga	16
Una recepta més...	18
Grup de Confirmació '97	19
Fent una volta per la vila	20
Educació	23
L'Estel: un llumeneret blau	24
Conversa amb...	25
Entrevista	28
...usar la llengua pròpia,...	29
Dues coses	30
Lletres a la tieta.	31
Entrevista Esports	32
Bàsquet	33
Futbol	34
La Pedrera	35
Tercera Regional	36
Futbol Juvenil.	37
Escacs	38
Bàsquet femení.	39

Novament Nadal, novament consumisme massiu

Resulta paradoxal que Nadal arribi quan uns grans magatzems ho diuen. Això és símptoma d'un estil de vida cada vegada més abocat a consumir per consumir. Amb la màxima "ja és Nadal a ..." s'obre un període on qui no compra és que no és "d'este món" i es desvirtua una festa i unes tradicions, religioses i/o paganes, en favor d'uns interessos comercials, la majoria de vegades. Un mes abans de Nadal som bombardejats -paraula correcta perquè l'acció no és en so de pau- per mil i una campanyes publicitàries perquè comprem això o allò. Un mes abans ens veim pràcticament obligats a comprar, a consumir, moltes de vegades pel sol fet de consumir perquè com que és Nadal qualque cosa hem de comprar. Un peix que es mossega la coa i que de cada any és més gran.

És probable que aquest consumisme desmesurat, en el qual es poden incloure totes les formes imaginables de realitzar-ho, sigui per pura inèrcia hi ens veim obligats tots. Però abans de comprar i gastar tant hauríem de pensar perquè ho feim i si realment val la pena fer-ho. No és una temeritat demanar una despesa prudent i ajustada a un consum adequat. És egoista però, la postura de comprar perquè puc i és meu.

Tal vegada, per fer entendre que Nadal no és igual a despesa desmesurada l'hauríem de comparar a qualsevol festa de la resta de l'any. Es celebra el naixement de Jesucrist, pilar del cristianisme, i no el naixement del rei del consum desmesurat. Per tant no és molt lògic comprar i gastar tant. Quant a la festa de Cap d'Any i de Reis, tres quarts del mateix.

No hem parlat dels pobres, repobres i més que repobres. No cal, és suficient que cadascú reflexioni de manera particular. És un tema amplament tractat des de sempre. És també un argument no demagògic a favor del consumisme no massiu. És també un punt de reflexió sobre el que són i no són aquestes festes.

Bones Festes a Tots.

Diuen que...

- Peix petit, ni pescat ni menjat.
- Els qui amollen coets quan guanya el Madrid i/o perd el Barça, tenen permís per fer-ho.
- Molts de campaners estan empenyats de veure com el carrer de ca seva no queda tan bé com els de la casa dels altres.
- Els nins de les Balears acabaran l'ESO, essent políglotes, o alguna cosa d'això.
- L'exbatle Roig no va fer favors a ningú que tengués relació amb l'afer de ses Covetes.
- L'exbatle Mas tampoc no va fer favors a ningú respecte del mateix tema, ni se'n recorda de res, i que l'existència dels dos plànols és cosa de la gent de *Nissaga de poder*.
- El batle actual no hi era, no sap, no contesta, no hi té res a veure, etc., etc.
- Que no se sap qui, ni per què, ni com, ni quan es va concedir la llicència. I si s'arriba a saber, el tema ja haurà prescrit.
- De tots aquells que deien que eren 100 pams, que tot estava bé, que tot era edificable, ara ningú no en sap res.
- Que la diferència entre 100 pams i 100 metres no és molta, i què hem de fer? Ja ho val!
- Els alemanys volen governar als Ajuntaments, en alemany o en espanyol.
- El que ens toca a fer a nosaltres és començar a aprendre l'alemany a les totes, que si no, no hi serem a temps.
- El fet que ells aprenguin la llengua catalana, la pròpia del territori, no ho hem ni de somiar.
- Tanta sort que ni tots els mallorquins ens posarem a aprendre l'alemany per servir-los, ni tots els ale-

manys actuaran com a ocupants d'aquest territori.

- La nostra llengua, la llengua catalana, ah, però en la nostra modalitat, no fos cas que... representa la nostra ànima, el nostre cor, representa *lo nostro*, però no l'hem d'imposar, no es pot imposar, no s'han de fer imposicions, ja ens l'han imposada ells a la seva, ja ens l'imposaran aquests altres, també a la seva...

- S'ha d'anar vius i ungles, o sense ungles, però vius. Mesures de seguretat a tota, s'ha d'evitar que els atracadors puguin tenir èxit.

- 15.000 firmes haurien de ser suficients per poder aturar l'autopista, però saps i que ho són de caparruts aquests del PP, o són les comissions?

- Arribarem massa prest a la feina si anam per l'autopista, o ens estave-llarem més aviat.

- El PSOE decidirà demà si creu convenient que es faci l'autopista o no. Això, demà...

- Els nostres ínclits governants ens volen encolomar uns fanals plens de plàstic i amb un llumot com un televisor, seran capaços de fer tal endemesa?

- Que la normalització lingüística consisteix que cada vegada que vulguem esser atesos en la nostra llengua, la llengua catalana, ho hem de sol·licitar per escrit, i llavors ja ho veurem, aquest és l'exemple de la companyia telefònica.

- La companyia telefònica rebrà una allau de cartes que sol·licitaran que els enviïn la factura en català.

- També es posaran en aquesta llengua tots els contestadors telefònics, encara que hàgim d'haver de fer un poquet de feina, perquè si no fas res, la telefònica te'l posa en castellà, com sempre.

- Tots els demòcrates de tota la vida, com els nostres governants; molts de demòcrates de "boquilla" i d'altres herbes semblants diuen que no s'ha d'imposar res, que la llengua no s'ha d'imposar, que la llengua s'ha de fer estimar, i que bla, bla, bla... i bla!

- El nostre president Jaume Matas ha dit en una entrevista que li han fet a la revista *El Temps*, que la llengua catalana, modalitat d'allà on

siguis, no s'ha d'imposar a ningú ni en lloc, excepte a l'ensenyament.

- Ara no sabran que han de dir aquells que deien que tampoc no volien que la llengua catalana es posàs ni s'imposàs a l'escola, igual que molts d'alemanys...

- Encara queda arena a la platja del Trenc, i que si es destrueix aquesta platja, només serà cul pa dels ecologistes del gobierno

- Sempre tenim els mateixos problemes o problemes semblants, i que això es deu a l'eficàcia dels nostres governants. Recordau allò dels metres i dels pams de ses Covetes, i doncs ara, resulta que ha passat el mateix o cosa semblant amb la planta de fems, que s'ha de fer a Campos i ha de servir a tota la comarca. Que si l'han construït allà on no tocava, que si ho han fet a cal veïnat, que si s'haurà de modificar el Pla de residus sòlids, i mentre... la casa sense agranar.

- Els clots i les síquies després de les obres són un mal que no podem evitar i que si algú es fa mal amb un clot, que tenen companyia d'assegurances, diuen...

- No se sap què passa amb les possessions de Campos, però pareix esser que van passant a mans dels estrangers, i després no ens hem d'estranyar si ens volen governar. I si hem d'aprendre la seva llengua, l'aprendrem. Som així de servicials.

RESTAURANT

CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA

MENJAR PER ENDUR-SE'N

Ctra. Campos a La Ràpita. Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)

Vos recomanam

- No ser monotèmatics, parlar un poc de tot.
- Que lluiteu per aconseguir esser persones lliures a un país lliure.
- Que canvieu el "xip" d'una punyetera vegada, i a les noces digueu "visca els nuviis", en lloc de "viva los novios" i "besau-vos!" en lloc del cursi "que se besen".
- Que tragueu de davall les rajoles els doblers negres, que el temps per fer-ho anirà esgotant-se (l'1 de juliol de l'any 2002 ja és aquí).
- Que defenseu i protegiu el patrimoni natural de Campos.
- Que exigiu a Telefònica que vos presenti la factura del telèfon en català (que ho saben fer de meravella, però volen que els ho demanin, perquè es pensen que ningú vol la factura en la seva llengua, aquesta d'anar per casa, i què vos pensàveu?).
- Que respecteu els semàfors i no passeu fins que tinguin la llum verda (tanta sort que nosaltres no en tenim).
- Que compreu els llibres de l'enyorat poeta campaner.
- Que llegiu, de tant en tant, uns quants dels seus poemes i comprovareu com eren, són i seran sempre vigents. Aquesta és la característica de la poesia clàssica.
- Si ja no ho feis, que vos decanteu per la lectura de diaris d'aquí i escrits en la llengua d'aquí, com el *Diari de Balears*.
- Que llegiu una de les millors revistes d'àmbit general, amb què vos podeu trobar, la revista *El Temps*, escrita en llengua catalana i feta a València, amb corresponals a tots els Països Catalans.

- La primera revista *El Temps* de desembre, on hi podreu llegir una extensa entrevista a Jaume Matas, i es parla del naixement d'*Alternativa per Mallorca*.
- Totes les revistes a partir del 8 de desembre, ja que vos regalen 30 fascicles de l'obra de Joan Fuster i Josep Pla, durant 8 mesos.
- La seva lectura perquè és d'àmbit català i universal.
- I també llegiu la revista *Ressò*, la millor revista del poble. I, en haver-la llegida la feis llegir a tres o quatre persones més. Vos ho agrairan.
- El programa debat dels dimecres *Així de clar*, de Telenova.
- Que tracteu bé i amablement totes les persones que vulguin xerrar amb vosaltres.
- Que tengueu una bona conversa amb els vostres familiars i contau-vos-ho tot.
- Que parleu una vegada i una altra amb les persones amb les quals tengueu alguna discussió pendent, i enriqueixi-vos amb la seva aportació encara que no vos hagin convençut.
- Que no vos enfadeu amb les persones que teniu al voltant, encara que hagin comès alguna equivocació.
- Que viviu sempre i a totes hores en la vostra llengua, la llengua catalana.
- Que mediteu o trieu sobre el següent pensament de Plató: *El major grau de realitat és aquell en què pensam amb la raó*, o el d'Aristòtil: *El major grau de realitat és aquell en què percebem amb els sentits*.

tot temps

SABATES

Nova Direcció **Anita Durán**

Creu, 4 - Tel. 65.05.41 - 07630 CAMPOS

SALVÀ - CLADERA, S.L.

FUSTERIA

S'Adoberia, s/n. (Trevesia)

Tel. 66.18.04

07260 LLUCMAJOR (Mallorca)

Doctora. F. Garzón

PELL

- Acné
- Caiguda de pèl
- Berrugues
- Lunars
- Fongs
- Al·lèrgies, etc...

ESTÈTICA

- Arrugues
- Cel·lulitis
- Aprimament
- Taques
- Varices
- Estries, etc...

HORARI:

De Dilluns a Divendres
De 9'30 a 1'30 i de 4'30 a 7'30

PALMA

Avda. Alemanya, 2
Tel. 75.88.11

中國城酒家

RESTAURANT

Muralla China

MENJAR PER ENDUR-SE'N

Nunyo Sanç, 27 - Tel. 16 00 76
07630 CAMPOS

És hora de fer la voravia de la carretera del Camp d'Esports

Amb la construcció del Pavelló Municipal, les instal·lacions del Camp d'Esports cada vegada són més completes. Això realment és positiu i s'ha de felicitar a qui s'ho mereix per la seva construcció. Segurament cada vegada és més elevat el número de gent que va al Camp d'Esports per gaudir de les instal·lacions fent esport, mirant esport, o simplement per fer una volta. Queda però, en aquest complex, un tema pendent: els accessos. La situació del Camp d'Esports al Camí Vell de Ciutat és un problema pel trànsit que suporta aquesta via del poble. Evidentment que ara no baratarem la ubicació, però sí que podem solucio-

nar els accessos a dita instal·lació. És, sense cap dubte, urgent acabar la voravia que està prevista a la banda esquerra del Camí anant cap a Ciutat, per facilitar l'anar a peu fins al Camp. Sinó, perquè hi són les faroles dobles si no es fa comptes fer cap voravia?. També és urgent fer un carril per bicicletes perquè ja són molts els nins que hi van fins al Camp utilitzant aquest mitjà. I sobretot és urgent controlar el trànsit de cotxes, motos, etc... que no se soluciona amb unes simples muntanyetes.

B. B.

Dolor per un amic

Em fa mal, sent un dolor que em crema per dins i res no em calma. Aquest dolor, realment, és més una sensació d'impotència, de desesperació, de tristesa. La veritat és que no tinc paraules per descriure què sent, només sé que tinc un nuu a dins meu que m'impedeix treure tota la ràbia que duc acumulada, tota aquesta desesperació i pena incontrolada que port a dins meu, i que em fa sentir malament i em dol. Em bull la sang, em crema l'ànima, estic desfet i no tenc paraules per descriure-ho. No només som jo qui està destrossat, tots aquells que l'estimàvem, tots els que l'apreciàvem de debò, tots nosaltres que havíem compartit tantes coses amb ell, records ja, històries que es perdran pel nostre interior i que mai no tornaran, mai més. Avui ha mort un company, un amic, una bona persona. És possible que avui hagi mort una part de mi, un tros del meu esperit. En aquests moments relisca per la meua galta una llàgrima, l'eixuc, i segueix escrivint, perquè el món no s'ha acabat, hem de tirar cap envant, hem de seguir el camí, no ens podem aturar ara. Tot el que ell va començar no ho podem deixar a mig fer, ho hem d'acabar, ens costarà però ho aconseguirem, amb l'ajut de tots sorti-

rem endavant i, malgrat mai no torni a ser igual, seguirem lluitant i caminant sense aturar, perquè la seva força sempre quedarà amb nosaltres a dins el cor. Em torna caure una altra llàgrima, però aquesta vegada no l'eixuc, la deix que rellisqui per la meua cara, que faci el seu camí. Em torn aturar, em costa seguir, però, he d'acabar. El dia ha tornat llarg, les hores passen a poc a poc, el jorn no s'acaba mai, les nits són eternes si no pots aclucar els ulls, la ment està en blanc i només pots recordar el seu nom, que es repeteix un i altre cop dins el subconscient. No puc més, no puc seguir, les llàgrimes ja em cauen seguit-seguit, i a les mans no tinc la suficient força com per continuar escrivint, són les conseqüències d'una mort inesperada, que ha arribat com una bufetada que et gira damunt avall; només tenia trenta-dos anys. Adéu Pere, adéu amic.

Josep Miquel Ramis Llaneras
4t B ESO

6

Bar Mercantil

Nova direcció
Lourdes Calafat

Tapes variades i entrepans

Plaça Creu, 23 • Tel. 65.07.27
07630 CAMPOS

es punt

Les millor marques en:
Confecció, gèneres de punt,
corseteria i bany

Creu, 2 • Tel. 65.03.46

CAMPOS
Joan Segura, 5
MANACOR

✓ Local

Concert de Sant Esteve: enguany Marimba i Vibràfon

En la seva VIII edició, els concerts organitzats per la delegació de Campos de l'Obra Cultural Balear i patrocinats per "Sa Nostra" han arribat aquestes festes proposant una excel·lent vetlada musical per mà de David Garcia Mir. Aquest jove va iniciar els seus estudis de percussió amb els professors Armando Lorente i Susana Pacheco, amb els quals segueix la seva formació, i al Conservatori de Música de Balears. Ha assistit a diversos cursos i classes magistrals amb els professors L. H. Stevens i Kanst. Actualment treballa com a professor a les escoles de música de Felanitx, Manacor i Capdepera i és timbal solista de la jove Orquestra Simfònica de Balears entre d'altres formacions.

El concert va ser dia 26 de desembre, dia de Sant Esteve, a les 8.30 del vespre a La Sala de Cultura de "Sa Nostra, caixa de Balears.

Redacció.

**VIII Concert
de Sant Esteve**
a càrrec de
David Garcia Mir
Marimba i Vibràfon

26 de Desembre
a les 8'30 h. del vespre

Sala de cultura
"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Campos
1997

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

SERVEI OFICIAL MICHELIN
Venda i Reparació de Pneumàtics
Equilibrat Electrònic
Servei de Reparació vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)
Tel. 65.21.93 • CAMPOS

Ca'n Pallisseta

Flors

Floricultura
Flors i plantes
Composicions florals

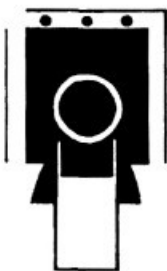

Plaça, 28 - Tel. 65 03 17
07630 CAMPOS
Mallorca

BUGADERIA

TINTORERIA

SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 · 07630 CAMPOS · TEL. 65.25.27

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc...

Ctra. Campos Llucmajor, Km. 1 · Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS

Properament "A doble espai"

En el món de l'espectacle cada vegada és més difícil combinar qualitat amb èxit. I quan això s'aconsegueix només s'explica per la feina, la preparació acumulada i la indispensable pessigadeta de la genialitat. Els manacorins GOM TEATRE han estat els artífexs teatrers que aquests darrers anys han aparegut com a exemple de tal combinació. En el 95 amb "Poeta amb bicicleta" basat en poemes i cançons de Guillem d'Efak sorprengueren en la presentació d'un recital-espectacle que engrescava el públic en la festa de la Poesia, la Poesia viva, duita al carrer per alegrar els cors de les gentes i entelar-los els ulls d'emoció; sense preservatius. Seguint amb aquesta idea de dur la poesia a dalt els escenaris massa freqüentment ocupats per vedettes de l'antic règim, en un temps, en un món, en el qual la poesia necessita més que mai esdevenir un plaer alternatiu al consum idiotitzador de neurones, GOM TEATRE tornen lluir la seva creativitat quan reben la comanda institucions de fer un espectacle sobre Miquel Àngel Riera i Damià Huguet.

L'èxit de "Poeta amb bicicleta" havia estat gran, dos anys després de l'estrena continua representant-se. Però amb el repte de realitzar una nova proposta amb dos poetes també estimats i alabats hi hagué que tingué por a la reiteració. Posats mans a l'obra no han decebut a ningú, ans al contrari.

El muntatge "A doble espai" es presenta dividit en tres parts. Una primera en la qual els versos de Riera són els protagonistes, una segona dedicada a l'obra de Damià Huguet, i finalment, una tercera que és un encontre dels dos poetes i de la poesia que ells estimaren, els autors que foren coetanis seus: Jaume Vidal Alcover, Blai Bonet, Josep Maria Llompart, etc. Aquest plantejament es du a terme fugint de convencionalismes i potejant la cursileria i l'estantís provincialisme amb un diàleg rítmic, vitenc, encoratjar entre el públic i els actors pel canal i el camí

— Dos moments de la representació del grup Gom Teatre.

realitzat. Ara, després de fer-ho a Ciutat i a Manacor per-toca que les paraules de Damià Huguet vinguin a Campos amb la qualitat i volada que es mereixen.

Dia 9 de gener de 1998 a les 9 h al Teatre Municipal de Campos. No vos ho perdeu!

Montserrat Alcaráz.

A DOBLE ESPAI

Dia 9 de gener de 1998, a les 21 h.
TEATRE MUNICIPAL DE CAMPOS

ORGANITZA

"SA
NOS
TRA"
CAIXA DE BALEARS

O.C.B. - CAMPOS

AMICS DE
DAMIÀ
HUGUET

GOVERN BALEAR
Conselleria de Cultura, Educació
i Esports

COLLABOREN

Consell Insular de Mallorca
Comissió de Cultura i Patrimoni Històric

Ajuntament de Campos

MATEU NICOLAU URREA
Gestió i assessorament fiscal i empresarial
Síquia, 12 · Campos A 10 Tel. 65.03.45

Des de 1919

Quatre generacions ens dediquem especialment a captar la gent, amb naturalitat, el seu autèntic somriure, les expressions més seves, i quan es tracta d'unes noces, al mateix temps, contar la festa com ho sabem fer més bé, amb

les millors imatges.

Imatges que s'han de fer amb un tres i no res, perquè així passa aquest dia, però tot i que no parlin, ho han de dir tot, i, a més, ben dit. No hi haurà d'altra oportunitat. Mai no es podran canviar per unes altres més bones.

Aquesta és la nostra tasca, tota la nostra experiència i tot el nostre saber estan a la vostra disposició per oferir-vos imatges com aquestes que vos ajudaran que el record d'aquest dia tan esperat no s'esvaeixi...

...amb un tres i no res.

innovant des de 1919

C/. Plaça, 15 • 07630 CAMPOS • Mallorca • Tel./ Fax 65 06 43

Amb un tres
i no res...

clàssiques

romàntiques

divert, d'è

El nostre agraïment a tots els que han cedit desinteressadament la seva imatge per poder fer aquest fulletó.

Record de dos joves campaners

Martí Revuelto i Pere Vicens eren dos joves que a causa d'un accident de trànsit ens varen deixar recentment. La seva memòria perdurà en les persones que els estimaren i que els conegueren de prop. Però els seus projectes, les seves il·lusions, la seva amistat varen ser arrabassades per aquests absurds accidents massa habituals. És una forta pèrdua que amb tota la seva brutalitat ens commou i ens adoloreix. Des d'aquestes planes volem també expressar el nostre sentiment de tristor i condol a familiars i amics.

Redacció

**CRISTALLERIA
PERELLÓ**

Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1

Tel. 65.00.95

07630 CAMPOS

RESTAURANT BAR AVENIDA

Menú diari

Menjar per dur-se'n

CUINA MALLORQUINA

Avinguda Jaume II, 28

Tel. 16.00.77 - CAMPOS

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Igualatori
Medicina General
Pediatría
Ginecologia i Obstetrícia
Cardiologia i Aparell Respiratori
Otorrinolaringologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Neocirurgia
Cirugia Plàstica i Reparatoria
Nutrició i Dietètica
Dermatologia

LLUCMAJOR

A.T.S.
Clínica Dental
Ortodòncia
Implantologia
Psicologia
Traumatologia i
Cirurgia Ortopèdica
Reumatologia
Ortopèdia
Rehabilitació i Pisioteràpia
Atenció primària per a deportistes
Oftalmologia
R. X. Radiologia...

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MÚTUA - ASISA - IMECO - MEDIFIATC
MEDYTEC - NOVOMEDIC ONCE - PREVIASA - SANITAS - CAJA SALUD - VITALICI...

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. i Fax: 12 00 64 - LLUCMAJOR

✓ Local

Una valoració de les sessions de cinema en record a Damià Huguet

Tres de les pel·lícules que Damià Huguet considerava com a les més importants de la història del cinema han estat objecte de projeccions paral·leles a Ciutat i a Campos aquestes setmanes passades. Els cartells, els ha vist molta gent, Damià Huguet va ser un excel·lent coneixedor de cinema; per què a Campos el que era una bona oportunitat per conèixer el cinema en lletres majúscules ha tengut tan poca acollida? Per què els mestres i professors no n'han parlat als seus alumnes? La gent jove, quan li parlen de pel·lícules en blanc i negre, s'espanta sistemàticament? Són molts d'interrogants que sorgeixen si ens referim a aquest esdeveniment pel que fa a Campos. A Ciutat sempre hi ha més gent i per tant se mou més. Però el que ha passat amb aquest acte és el que passa amb altres ofertes com el concerts d'orgue al convent, per exemple. Hauríem d'entrar en consideracions tècniques que ens farien allargar massa. Resumint, la cultura de masses té un paper cada vegada més alienador i preponderant. Autisme i immuno-deficiència adquirida, comunicació i manca de defenses. Res més.

Es bou renego.

GABINET lladó

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

IMMOBILIARIA

Carrer Creu, 12 · Tels. 65.07.81 - 65.21.42 · Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

Homenatge a
DAMIÀ HUGUET
Palma i Campos, desembre de 1997

► **PALMA**
Centre de Cultura "SA NOSTRA", 18 h.

Dia 3 de desembre
"A Bout de Souffle" (J. L. Godard)

Dia 10 de desembre
"Ciudadano Kane" (Orson Welles)

Dia 17 de desembre
"Viridiana" (J. L. Buñuel)

► **CAMPOS**
Auditori Municipal, 20:30 h.

Dia 5 de desembre
"A Bout de Souffle" (J. L. Godard)

Dia 12 de desembre
"Ciudadano Kane" (Orson Welles)

Dia 19 de desembre
"Viridiana" (J. L. Buñuel)

Organitzen: Col·laboren:

"SA NOSTRA" Obra Social i Cultural

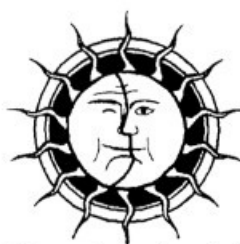
SA NOSTRA CAMPOS

Assessoria de Campos

GOVERN BALEAR
Conselleria d'Educació, Cultura i Esports

Consell de Mallorca

Amics Damià Huguet

CENTRE DE FORMACIÓ

Bon Vent

Antoni Nicolau

Cursets pràctics de navegació

Passió per la vela!

Tots els nivells, iniciació i perfeccionament. Fins a cinc persones.

En etapes successives aprèn la navegació, la maniobra, l'organització d'un creuer, etc. navegant per les Illes Balears.

Horabaixes i caps de setmana.

Telèfons: 65.28.75 - 65.21.42

CONFERENCIA DE GREGORI MIR A CIUTAT

El passat 26 de novembre a la Sala de Plens del Consell de Mallorca el campaner Gregori Mir féu una conferència titulada "Joan Mascaró i Fornés i la seva correspondència". Aquest acte estava emmarcat dins el conjunt d'aniversaris rellevants que en el 1997 s'esdevenien per a la nostra cultura i que el Consell de Mallorca ha volgut solemnitzar i apropar a la vegada al carrer.

Gregori Mir és un estudiós i bon coneixedor d'una de les personalitats més interessants i amb més projecció intel·lectual que Mallorca haurà aportat a la cultura d'aquest segle. El viler Joan Mascaró del qui enguany es complia el centenari de la naixença no pot romandre ignorat perquè el missatge de les seves obres és tal vegada més necessari que mai. Ens honra que un campaner sigui un dels seus defensors perquè és a la vegada promotor d'uns valors de noblesa intemporals.

— Joan Mascaró i Fornés

MOSTRADORS DE NADAL

Comerciants del Carrer de Sa Creu aquestes festes han decorat artísticament els seus mostradors. Aquests darrers anys ens vénen sorprenent amb acurades i polides mostres d'enginy decoratiu que donen molt bona imatge, com aquests àngels dalt niguls de cotó que fa pena pensar que s'hauran de desfer en passar Nadal.

Per altra banda l'ajuntament ha instal·lat il·luminació nadalenca als carrers, un fet que ha suscitat comentaris diversos.

J. Jesús Guillén

CONSTRUCCIONS

Escorial, 64 • Tel. i Fax. Ofic. 65.25.01 • CAMPOS
Tel. Mòbil 989.68.23.92

COMERCIAL
RAMBLA
TEL. 65 25 01

Jardineria,
Decoració
Art Mallorquí

Rambla, 14 • CAMPOS

DE TOT I MOLT DES DE 100 PTES

FLORS
NETEJA
REGALS
CERÀMICA
MERCERIA
JUGUETES

ART. DE LA LLAR
DECORACIÓ
PAPERERIA
BIJUTERIA
HIGIENE

NOCES
BATEJOS
EMPRESSES
COMUNIONS
ART. CARNAVAL

MATERIAL I REVELAT FOTOGRÀFIC
VOS RECORDAM QUE TENIM A LA VOSTRA DISPOSICIÓ UN GRAN ASSORTIMENT
DE JOGUINES PER A REIS, ARTICLES DE REGAL, CERÀMICA, CRISTALLERIA,
PERFUMERIA, ARTICLES D'HOME, ETC...

Estam a la vostra disposició a:

**Plaça Espanya, 32 i Obispo Taxaquet, 90 - cantonada Sindicat
LLUCMAJOR**

De la millor tradició, la seva qualitat

Quan un producte arriba a la categoria de signe d'identitat, la feina només és una: mantenir-ne la qualitat.

La **Indicació Geogràfica Protegida/Sobrassada de Mallorca** garanteix l'elaboració d'un producte

amb el control del Consell Regulador, amb matèries primeres d'excel·lent qualitat i total absència de colorants.

Tastau-la. Amb tota garantia.

Producte **Balear**

La Qualitat,
també a l'alimentació

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria

Sant Blai Informa

És temps de fred, de neu, de betlems. Un altre any també hem pogut veure els vellets pastors de Sant Blai a l'exposició conjunta de l'Ajuntament i i fixau-vos-hi, un rei va amb cavall! i són tan vellets que sols són de mirar i no tocar.

El sorteig de Sant Blai és pro electricitat i que ja és ben hora de no tornar-ne a parlar. Pareix que va de veres. Llum i pocs doblers! Però així i tot hi ha un gran fet extraordinari a més de la festa que haurà cartells per informar i participar. La galeria Matisos ja reconeguda per les prestigiosos firmes dels amants de l'art ha volgut contribuir donant un quadre del popular i reconegut artista Antonio Manzanara. El tema, Sant Blai en dia emboirat de primavera, vist des de la part nord, la del campaneret. Està exposat a Can Ros i sí que es mereix de veres contemplar-lo amb les mans que parin l'espai de la mirada a fi de poder fixar la destresa de cada pinzellada carregada de diversos colors i que sols un determinat és el que marca el relleu i la forma a la majoria de la força reflectida dels colors.

L'elegància del camp d'herba florida, l'energia dels niguls que semblen amb moviment damunt l'esglesieta de Sant Blai, etc. Quina entranyable finestra de raig de vida i color... Quina mà la de l'artista. Quina sort el qui el guanyà... quina sort.

Les felicitacions dels missioners ha estat amb una postal del Betlem parroquial. El missatge diu així: *Dins la foscor del món oprimít i del món indiferent i sord, sols el*

batec del cor del nin Jesús ens pot despertat a la fraternitat desitjada.

Per la festa de Sant Blai es podrà dinar allà. Els tiquets es vendran abans a fi que les racions siguin segures i pér a la bona organització. Com sempre hi haurà licor, oli de romaní, panets, etc bon aparcament per als convidats de fora a fi que ens hi puguem reunir tal com mereix aquesta data.

Al jardí de flora mediterrània exposarà l'escultor R. T. LEIMBACHER amb obres de natura.

Molts d'anys.

M. M. amiga de Sant Blai

Vibrats Lladó, C. B.

Bigues pretensades

Taulons de formigó

Gordineses, escales i forns

Jaume I, s/n. - Tel. 65.06.75 - CAMPOS

TELYCO
LLUCMAJOR

GRUP TELEFÒNICA

VENDA: TELÈFONS FIXOS, TELÈFONS INALÀMBRICS, CONTESTADORS AUTOMÀTICS, TELÈFONS MÒBILS, ACCESSORIS, CENTRALETES, FAX, CABINES DE MONEDES, TARGETES ACTIVES

SOL·LICITUDS: LÍNIES TELEFÒNIQUES, CANVIS DE TITULAR, LÍNIES MULTI-SERVEI, SERVEI TELEFAX, ETC.

LLOGUER: FAX

REPARACIÓ: SERVEI TÈNIC TELYCO, REPARACIÓ, GSM EN GENERAL, INSTAL·LACIONS, CARREGAM TARGETES ACTIVES.

Antoni Maura, 57 - Baixos - 07620 LLUCMAJOR - Tel. i Fax 12.10.83

Reis Catòlics, 33 - 07007 PALMA - Tel. 273406 - Fax 250271

Cap altre cotxe s'aferra així.

Nissan Primera.
La màquina perfecta.

15

NISSAN PRIMERA GX

4 o 5 portes amb aire acondicionat

amb pla prever i matriculat

PLA PREVER
80.000 ptes.
d'estalvi adicional
Segons condicions del Govern

2.238.000 Ptes.

Hi ha un Primera des de 2.123.000 Ptes.

Aire Acondicionat • Doble Airbag • Sistema de Plataforma de Seguretat Activa • Suspensió MultiLink davantera i trassera multibraç amb sistema de control linial (MLB) • Barres de protecció lateral • Estructura de deformació programada • Turbo Diesel 2.0 90 cv, Gasolina 1.6 100cv., 2.0 130 cv. • 4 o 5 Portes • Immobilitzador Electrònic • Unes excepcionals condicions amb NISSAN FINANCIACIÓ.

SEGONS EL PRESTIGIÓS INTITUT ALEMANY TÜV,
EL PRIMERA OBTÉ ELS MILLORS RESULTATS DINÀMICS DE SEGURETAT DE LA SEVA CATEGORIA.

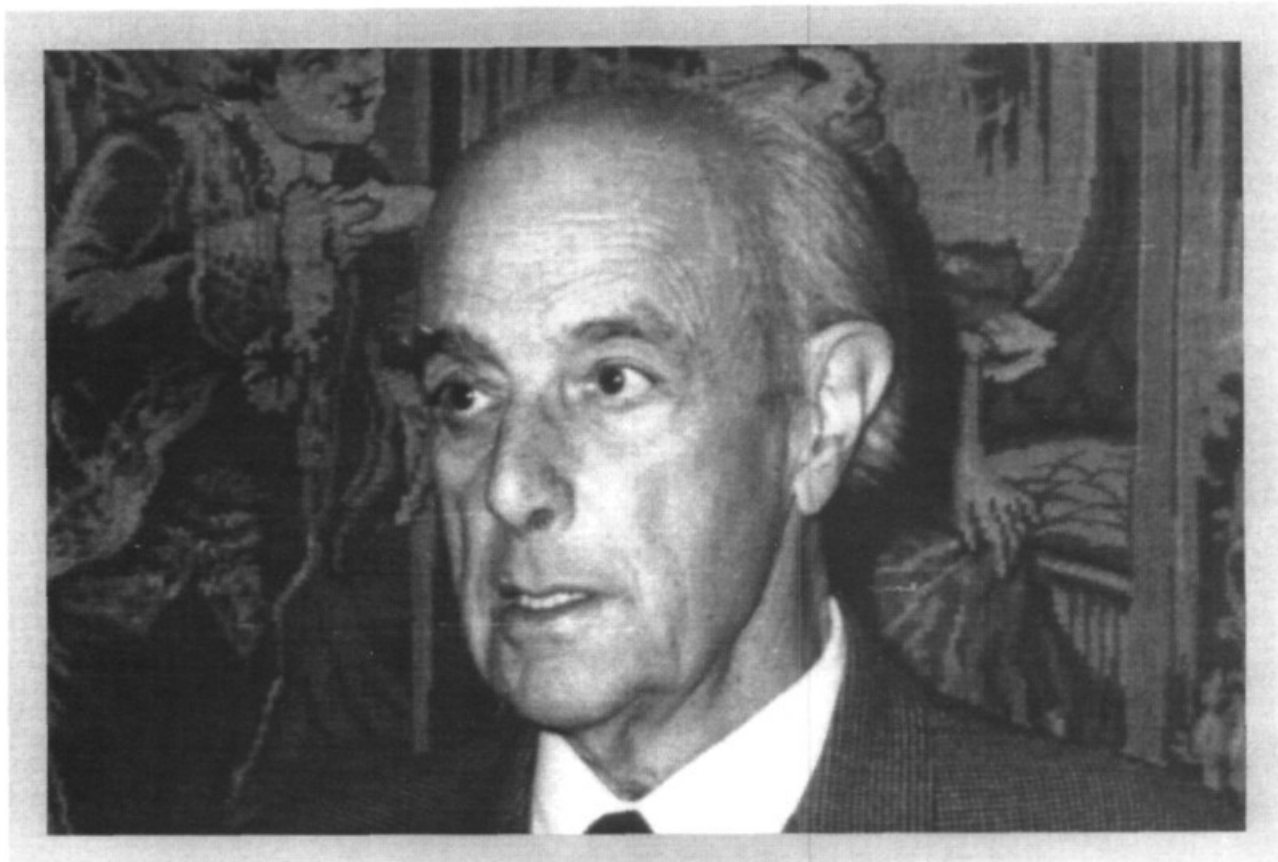
RAFEL POMAR MAS

Historiador Talladas, 9 - Tel. 650783 - Fax 652258
07630 CAMPOS (Mallorca)

Llorenç Villalonga

en el centenari del seu naixement

(Palma 1897 - 1980)

VIDA

Llorenç Villalonga (Palma 1897 - 1980), important novel·lista mallorquí, de qui enguany se celebra el centenari del naixement, mostra, dins el seu procés creatiu, uns inicis propers a Anatole France i prest es consolidarà dins una estètica proustiana. El sedueix la troballa de Proust que diu que no hi ha més paradisos que els paradisos perduts. Una activitat periodística, vasta i constant, el fa col·laborar com a articulista a *El Día*, *Baleares*, *El Correo Catalán*, *Destino*, etc. A diverses publicacions immortalitzà el pseudònim Dhey, emprat també per signar algunes novel·les. La seva projecció novel·lística s'inicia amb *Mort de dama*

(1931), on contempla a la llum suau de l'humor o amb pinzellada més agra d'esperpent i sàtira, el procés de decadència de la societat mallorquina. Després, assumeix la direcció literària de *Brisas* (1934-1936), revista il·lustrada que fou decapitada per la Guerra Civil. S'enlluerna transitòriament amb el pensament feixista però, abans d'acabar la guerra, es tanca dins un exili interior del qual només surt després de la Segona Guerra Mundial.

La seva vasta producció abasta quinze novel·les, cinc llibres de relats i cinc volums de teatre. Una obra marcada per la reflexió continuada sobre el procés de decadència de la civilització

occidental. Entre les seves obres més importants cal esmentar: *Bearn* (1956), *L'hereva de donya Obdúlia* (1964), *Desbarats* (1965), la quasi autobiografia *Falses memòries de Salvador Orlan* (1967) i *El misantrop* (1972). Va obtenir alguns premis literaris: el Ciutat de Palma de Novel·la, el Premi Nacional de la Crítica, el Premi Nacional Narcís Oller i el Premi Josep Pla.

Bearn, la seva millor obra, s'ha traduït a moltes llengües i té versions en italià, hongarès, francès, anglès, noruec, alemany, neerlandès, xinès, vietnamita i en alfabet Braille.

Bearn (fragment)

La bellesa és una força tràgica. El paganisme pretén que és l'alegria de la vida. Per a mi representa la tristesa. El Renaixement situava la intensitat del plaer artístic per damunt totes les coses. Quina aberració, amic! Els antics ens han deixat gracioses escultures d'animals, xots innocents, nobles cavalls i vaques pacífiques. En sortir de visitar la fauna que es conserva al Museu Vaticà us sentiu l'ànima lleugera com després d'un bany

de puresa. Els artistes que crearen tan belles escultures no pretenien treure les coses de lloc ni actuar damunt la nostra sensibilitat d'una manera desmesurada. Ells, sí, foren uns vertaders clàssics. El desassossec i el pecat comencen amb l'entronització de l'humanisme. S'ha dit que l'art tot ho ennobleix, però com més artística, com més delicada sigui la representació de la bellesa femenina, amb més intensitat

parlarà als sentits de l'home. La dona amable i modesta, convenientment vestida, encara que perillosa, pot ésser també una nota pura i consoladora. La dona divinitzada, la Venus, constitueix un sacrilegi. Els qui afirmen que l'art és sempre pur són o hipòcrites o retòrics sense sensibilitat. L'art és de vegades una embriaguesa. Les temptacions de sant Antoni, les de Pafnuci, són plenes de bellesa; Lucífer era bellíssim

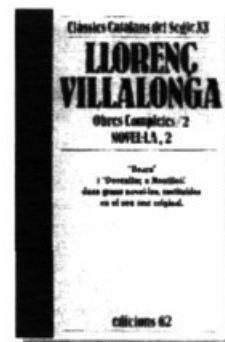

De la Introdució de Mort de dama

"El barri és venerable, noble i silenciós, amb carrers estrets i cases amples, que semblen deshabitades. Entre les volades dels casals, el cel fa vibrar el seu blau lluminós com una llançada. L'herba creix entre les juntes de les pedres, amples com a lloses. Rompen el silenci, de tard en tard, remors de campanes.

Pel barri, no hi passa ningú. "Els veritables habitants d'aquests carrers són els gats", ha dit Santiago Rusiñol. Mallorca és un país privilegiat per als éssers gatescos. El gat exigeix silenci, ordre i netedat, com un filòsof escolàstic: els renous del món no el deixarien meditar. Els gats i els canonges guarden analogies. Així han triat el mateix barri. L'aristocràcia, la burgesia, també anhelen reposar. L'escenari és apropiat. No descriuré una vegada més com és una antiga casa mallorquina; poc més o menys, igual que una lleonesa o catalana. Bells quadres en els quals, de sobte, no es veu què hi ha pintat; cadires de repòs i llits barrocs, amb cortinatges de domàs. Aquests llits tenen molts de matalassos: s'hi dorm molt bé. A l'altre cap de la ciutat, als

afores, pel Terreno, per Gènova, s'hi belluga un món colonial, compost de pintors, turistes i senyores que fumen. Són gents estranyes, que es banyen a l'hivern i viuen d'esquena a la religió. Fabriquen *cocktails* endiablat. Donen balls i tes. El barri antic fingeix ignorar-ho. Sense valor ni desigs per declarar-los batalla, opta per declarar-los inexistents. "Creis, Monsenyor, que el mes que ve serem a França, restablerts en els nostres privilegis?", demanava, per allà el 1792, un vell prelat a un company d'emigració. I replicava l'altre, prenent un pols de rapè: "Monsenyor, no hi veig cap inconvenient." Alguna senyoreta indígena, en els tes quasi litúrgics del casino, demana ja *cocktails* de ginebra i vermut. Dues, al carnaval, s'atrevien a encendre una cigarreta. L'aire està carregat de presagis... Però el barri antic no se n'adona. A les platges estava privat que els homes passassin a la part de les senyores. Les americanes escamotegen aquesta llei passant elles a la part dels homes. Tal volta qualche mallorquina exaltada les imita. Però el barri antic no se n'adona."

Consell de Mallorca
Cultura i Patrimoni Històric

Una recepta més de na Margalida de Can Tàpera

A la darrera Setmana de Cuina na Margalida de Can Tàpera ens va fer un plat extra que no sortia als llibrets de cuina i tal com vàrem prometre als assistents, aquí a la revista Ressò sortirà perquè el puguem provar. La recepta és la següent:

ENSALADA DE RAJADA

Ingredients(4 persones):

- 400 gr de rajada
- oli, sal i pebre bo
- lletuga francesa
- tomàtiques a trossos
- cebollí
- verdures (pebre verd, vermell; porros, tirabeques, alls tendres i ceba)
- melicotons en almívar
- vinagre de Xerès
- Sucre

Preparació:

Es renta la rajada i es talla a trossos petits, se salpebra i es posa un raig d'oli i es deixa en repòs. Mentre es talla la verdura en juliana fina, es posa dins una palangana del forn amb un poc d'oli i es deixa dins els forn devers cinc minuts. Es guarda.

Es renta la lletuga, es posa dins una palangana del forn amb un poc de sal, pebre i un raig d'oli. Es forneja.

Els 2 melicotons es tallen a trossets, es posen dins una palangana amb una cullerada de sucre i un raig de vinagre de Xeres.

Es trituren tots els altres i es posen amb un poc d'almívar. Es reserven.

Després es mescla tot i es decora amb els melitotons amb almívar.

18

SA CIMENTERA, S.A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ
FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels.65.02.54 - 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

CLINICA DENTAL

CATALINA LLADÓ VIDAL
Llicenciada en Odontologia

SERVEIS:

ODONTOLOGIA CONSERVADORA

(càries, reconstruccions,...)

ENDODÒNCIA

PERIODÒNCIA

(malalties de les genyives,
mobilitat dental,...)

ODONTOPIEDIATRIA

(tractaments odontològics
dels infants)

ODONTOLOGIA PREVENTIVA

(neteges, fluoritzacions,...)

GERODONTOLOGIA

(tractaments especialment adreçats
a la gent major)

ORTODÒNCIA

Carrer del Tren, 2 - 1r

(Cantonada amb c/. Aigua)

Tel. 16.01.60

Tel. Mòbil 907.11.77.16

HORARI:

De dilluns a divendres
de 9 h. a 2 h. de 16 h. a 20'30 h.

Dissabtes
de 9 h. a 2 h.

✓ Local

El grup de confirmats de 1997

Enguany varen rebre aquest Sagrament un bon grapat de joves i al.lotes dins l'octubre de mans del Vicari Episcopal, Mn. Sebastià Salom, campaner que surt, gairebé al centre de la foto.

Foto: Foto Vidal - Campos

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

PRODUCTES ADROVER

Carrer Menorca, s/n. · Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

Griteria
Mobles Bany
Mampares Bany
Banyeres Hidromassatge
Grups Pressió i Piscines
Instal·lacions i Reparacions
Fontaneria i Calefacció
Encalentidors a Gas i Elèctrics

L. BARCELÓ

Petra, nº 9 - 1 D
CAMPOS
Tel. i Fax: 650672
Tel. Mòbil: 970 32 34 25
970 36 68 39

Sa Senyora de Can Cosmet

Es diu que la història d'un poble no ses pot entendre sense les aportacions dels personatges que la protagonitzen. Són moltes les persones que al llarg de deu anys han omplert les planes d'aquesta secció, són moltes petites històries cada una de les quals representa una peça més d'aquest gran engranatge que, com a col·lectiu i amb el temps, hem arribat a ser.

L'entrevistada d'avui se sent plenament identificada amb el seu poble i amb la seva gent, entre la qual, tot i gaudir d'una privilegiada posició, ha intentat viure com una campanera més.

D. Isabel i la família Oliver són part d'aquesta història que construïm i que avui volem acostar-vos.

— Quins estudis teniu?

— Em varen internar a un col·legi a Palma ja des de molt petita, però m'enyorava molt i el metge va aconsellar que em traguessin. Em varen posar una mestra a ca nostra fins que vaig ser més grandeta que llavors em varen ingressar al col·legi Sagrat Cor fins l'any 36, perquè després en moure's la guerra vàrem venir viure aquí, a Sa Creu. I això varen ser els meus estudis, no vaig destacar mai ni per bona ni per mala estudiant, vaig ésser una estudiant normal.

— Què recordau de la vostra infantesa i joventut?

— Som la major de cinc germans, tres germanes i dos germans. Crec que vaig tenir una infantesa normal, jugava amb les amigues Teresa Fenández i na Francisca de Sa Creu, ja totes dues mortes. Solíem jugar o bé a pepes o bé amb les juguetes que nosaltres mateixes fèiem.

De nina vaig viure a Palma llevat dels mesos d'estiu dels quals dos estava a Sa Colònia i el mes d'anar a collir ametles veníem a Sa Creu. I llavors el 37 ja vaig conèixer en Tomeu, el que seria el meu home i el 39 em vaig casar.

Quan vaig casar-me la meva sogra ja estava molt malalta i vull dir que ha estat una de les persones més extraordinàries que he conegut mai. Va morir el seu home quan en Tomeu

— "El meu home va estimar de forma apassionada a Campos i patia pels canvis soferts a foravila".

tenia nou anys i sense tenir estudis de res va agafar el timó de la casa i fins que va morir se'n va encarregar de tot. Record de manera molt especial que el dia que ens vàrem casar, que per cert va ser a la capella de Can Cosmet, ja varen haver de dur la meva sogra en braços a veure el nostre casament. Pens que era una excel·lent persona.

— Amb devuit anys ja vos vàreu casar, com va canviar la vostra vida passant a ser la senyora de Can Cosmet?

— El meu home tenia vin-i-un anys i jo devuit. Ens vàrem casar en dijous i el meu home, que feia el servei, es va haver d'entregar diumenge. Jo, evidentment, vaig quedar a guardar la seva mare que només va viure un parell de mesos més.

El meu casament va suposar enfrontar-me a una casa externa, tota sola i amb grans responsabilitats que vaig haver d'assumir a pesar de la meva joventut.

— Quina és la història de Can Cosmet?

— La història de Can Cosmet va molt lligada a la de Can Pere Ignasi. Els pares del meu sogre varen morir molt joves i varen deixar dos nins que els varen recollir els oncles, un es va fer capellà i l'altre era el meu sogre. Quan varen morir els dos oncles

varen fer hereus els nebots i el meu sogre es va casar amb la filla de Can Pere Ignasi i va quedar a viure allà fins que la seva dona va morir de part. Una vegada morta la seva dona, el meu sogre va venir a viure a Can Cosmet amb la seva nina i la sogra i varen tancar a Can Pere Ignasi. Aquesta nina quan tenia vint-i-tres anys va morir i varen quedar únicament el meu sogre i la seva sogra. I aquesta dona que pel que es veu també era extraordinària va aconsellar al que seria el meu sogre que es casàs, però que ella se n'aniria a viure a Can Pere Ignasi i el meu sogre li va dir "això de cap de les maneres. Vostè és la senyora aquí i ho serà sempre, per tant jo no em casaré" i ella des cap d'un temps d'haver-s'ho repensat li va dir que podia casar-se si volia i que ella no se n'aniria. Així va passar, va casar-se amb la meva sogra i varen tenir un fill, en Tomeu, que seria el meu home. El meu sogre ja tenia seixanta anys i la meva sogra quaranta-sis quan varen tenir en Tomeu.

Crec que per aquesta casa han passat persones excel·lents

— De quan data la casa de Can Cosmet?

— Hem trobat documents de l'any 1600. La casa es manté com sempre, les úniques modificacions que vàrem fer va ser el jardí de l'en-

trada. Record que abans el que hi havia era una paret alta que feia com un corral a l'entrada, nosaltres hi vàrem posar el forjat per donar una mica més de vida a la casa i perquè no quedàs tan tancada a l'exterior.

— **Donya Isabel, vós que ja teniu una certa edat com veis el canvi que ha sofert Campos?**

— En el meu temps era una cosa tan distinta... he vist acabar una època i n'he començada a viure una altra. Quan em vaig casar aquí hi havia cinc criades i el xofer. Jo pens que constituïem una família, més que esser criats. Tant família hem estat que la relació sempre ha estat molt bona. Només una d'elles se n'anava a dormir a ca seva, però en haver sopat venien amb els nins a passar tots plegats el rosari dins la cuina, nosaltres i ells, tots junts.

La relació sempre va ser tan cordial que fins i tot quan ja no feien feina aquí venien a passar la Nit de Nadal i la Nit de Reis, a jugar cartes i torrar faves fins hora d'anar a Matines. Quan vàrem celebrar les Noces d'Argent vàrem reunir tots els que havíem tengut al servei, a ca mare i aquí

És curiós que de les cinc dones que teníem n'hi havia quatre que eren Joana Aina: na Joanaina velleta, Madò Joanaina, Na Joanaina piva i na Joanaina d'en Francesc.

Pens que de l'època passada s'ha perdut la germanor que hi havia un temps, encara que en els pobles es conserva un poc.

— **Donya Isabel, trobau que vós a causa de les circumstàncies de la vida heu estat una persona privilegiada?**

— Sí, pot esser. A pesar de tot, he procurat viure amb una naturalitat, jo he viscut enmig de tot d'una manera senzilla. Vist des de fora, és ver que hem tingut cinc criades però també és ver que hem tengut sis fills i tot el maneig de foravila s'ha organitzat des d'aquí. Hem procurat inculcar als nostres fills amor per tot el que hem tengut, tant és així que els dies de matances (matàvem nou pores) tots els fills deixaven l'escola perquè sabessin anar de porc (i en saben tots), quan tocava anar a xapar albercocs tampoc no quedava ningú aquí, el temps de pelar ametles tothom n'havia de pelar, el meu home volia

que tot tingués una continuïtat.

Hem intentat criar els nostres fills, de manera normal. Puc dir que amb l'única cosa que no vam escatimar cap cèntim va ser amb l'educació, la resta crec que l'austeritat ha estat plena perquè tant jo com l'home hem estat senzills sempre.

— **Com va sortir la iniciativa de donar la casa de Can Pere Ignasi al poble?**

— El meu home va estimar de forma apassionada a Campos i crec que els meus fills varen entendre més aquesta estimació que sentia cap al seu poble quan es va morir i veren el cas que li va fer tot el poble. Pens que d'aquí va sortir la iniciativa d'entre tots ells regalar al poble la casa de Can Pere Ignasi, varen interpretar que aquest era el desig de son pare i el que l'hagués fet feliç.

— **El fet de passar a ser senyora de Can Cosmet què va suposar per vós?**

— Vaig entrar tan jove, que no he pensat mai que entràs a una casa especial. També he de dir que la senyora d'aquí ja era una dona molt senzilla i nosaltres ja hem continuat amb aquesta senzillesa. Ha estat sempre una casa amb responsabilitat, això sí, perquè era una casa amb moltes finques i en Tomeu ajudava a tots els que podia. I era hermós veure que teníem hortolans i ja era la segona o la tercera generació que teníem als nostres horts. I en Tomeu se sentia responsable de la gent que tenia i qualsevol cosa haguessin de menester

venien i els dissabtes estava ple de gent que venia a parlar amb ell, per si li havien de consultar qualche cosa o si havien de menester res. I això nosaltres ho trobàvem natural, completament natural.

Record que els dissabtes venien els amos i madones dels horts amb un carretó i tots ens duïen un sac de verdura, es provaven qui la duïa més guapa, amb uns detalls que no els ho agrairé mai. La primera carxofa de tots els horts era per al meu home, tots sabien que li agradaven molt i li duïen amb gran alegria de ser els primers. Aquests detalls a mi m'omplien perquè tots ho feien amb el millor del seus cors. Eren detalls amb carinyo. Teníem hortolans que de pares a fills hi varen estar més de cent anys.

El meu home va estimar molt la terra i tot el que tenia, li hagués costat molt veure els canvis que ha sofert foravila i la vila en general. Quan li demanaren per vendre el pinar de Sa Ràpita, deia "ninetes, i no ho hem de menester", va ensenyar als nostres fills a estimar cada pi i cada mata. Els deia "veis aquesta mata? idò quan jo era petit ja era tan grossa com ara".

Així com el meu home no va assumir el canvi de la vida, jo ho he assumit millor. No vol dir que no em sàpiga greu veure els canvis, crec encara ara que no hi cap perfum millor que l'olor que sentíem quan anàvem a Sa Ràpita amb les finestres obertes i sentir l'olor que feien aquells camps de foravila sembrat d'alfalç. I ara tot es mor.

— "Jo he viscut enmig de tot d'una manera senzilla"

— Quines aficions teniu?

— M'agraden molt les plantes, m'agraden molt les flors i som una gran aficionada al brodat, al punt mallorquí concretament.

— Ara que ve Nadal, què desitjau per aquestes festes i per l'any nou que ve?

— Només tenc un desig: veure'ls a tots i tenir-los a tots i que es mantengui aquesta unió que tenen entre ells. Per a mi es dia més feliç és quan els tenc tots plegats, fills i néts.

No tenc altra ambició que desitjar pau per al poble, que tothom s'entengui, que al cap i a la fi tothom va a defensar el poble.

— Com vos definiríeu?

— Com una mare de família, ara també padrina i crec que molt estimada. Sentir que tothom fa tant de cas a la senyora àvia, que és així com em diuen, m'omple de goig.

— Quins costums hi havia a Campos que ara han caigut en desús?

— Aquí hi havia un costum a Campos que era dur la capa quan es moria algú. Jo quan vaig arribar als devuit anys, com a dona casada ja vaig haver de complir aquestes tasques, n'he duit moltes de capes. La

— "S'han trobat documents de la casa de Can Cosmet de l'any 1.600".

meva sogra me'n va ensenyar, quan només feia quinze dies que era casada i veient que ella a causa de la malaltia no hi podia anar i s'havia mort l'amo d'un hort m'hi va enviar perquè dugués la capa, i jo sense conèixer ningú m'hi vaig presentar. Al llarg d'aquesta vida n'he presidit molts de dols, i de vegades a llocs que no coneixia ningú. Però bé, ho he fet de gust.

— Voleu afegir qualche cosa?

— Donar l'agraïment a totes les persones que ens han envoltat, m'he sentit tan estimada dins el poble de Campos que no els ho agrairé mai. M'he sentit útil i estimada per tota la gent que m'ha envoltada.

*Antònia Sitjar.
Núria Vives.*

CELLER Ca'n TONI

*El primer establiment
de Mallorca amb un
sistema revolucionari
de preparar la carn
al "grill"*

Oest, 8 • Tel. 65.27.54 • CAMPOS

CLÍNICA DENTAL CAMPOS

Dr. Carlos A. Horrach
Odontòleg Col. 411

Dra. Beatriz A. M. Zaratta
Odontòloga Col. 412

Odontologia General
Pròtesi fixa i removable
Ortodòncia
Nins - Adults

Horari:

Dilluns a Divendres
de 16'30 a 20'30 h.

Plaça Major, 9 - 1r
Tel. 16.01.38
07630 CAMPOS

Per educar, cal ser-hi

Supòs que són massa les persones que pensen que per educar els fills i les filles, és suficient concebre'ls, tenir-los i en esser hora, o abans, dur-los a escola, i ja s'ho faran. Això implica, especialment si són del sexe masculí, que les qüestions d'alimentar-los, de jugar amb ells, d'atendre'ls, d'escoltar-los, de contar-los contes, etc. correspon a la mare, o en tot cas, a la padrina. Que ells, els homes no poden perdre el temps canviant els draps dels infants o donant-los el menjar a la boca.

Això, poc a poc, està canviant i és una gran passa endavant, però encara són moltes les persones que no pensen que la seva presència sigui molt important devora els seus fills i les seves filles, que no tenen problemes si han d'estar molt de temps absents o si es passen tot el dia fora de casa seva.

Aquestes persones no saben la importància que té per als nins i per a les nines que aprenguin de la nostra manera de ser, de la nostra manera de fer les coses, de la nostra manera d'actuar, de la nostra manera de parlar. No pensen que totes aquestes coses tenen una importància cabdal per als nostres fills i filles. Ja que d'aquesta manera podran assumir tots aquests comportaments i podran identificar-se amb els pares i amb les mares, amb els pares i amb les mares que són presents. Amb els pares i amb les mares que són accessibles i que tenen una conducta també imitable.

Els fills i les filles, igual que els i les alumnes aprenen a distingir ràpidament si han fet les coses bé o malament: senzillament per la cara que els posam. No pot esser que ens passem tot el dia a fora, i el poc temps que passem amb ells, ho facem amb mala cara, perquè hem tengut problemes a la feina. No pot esser que no els escoltem i que no facem una rialla junts davant algun acudit que ens conta, perquè el nostre fill o filla, quasi sempre pensarà que la nostra mala cara és perquè creim que ell o ella han

fet alguna cosa que ens desagrada; o el que és pitjor, que tot ho fa malament.

L'aprovació del pare i de la mare, del mestre i de la mestra són indispensables per reforçar-los en el camí que han emprès cap a convertir-se en persones adultes, educades, solidàries, responsables i capaces de desenvolupar el seu paper dins la societat que els ha correspost.

Per educar, cal ser-hi, però per donar satisfacció, per donar tendresa, per donar seguretat, per eliminar les pors. Mai no hem de descarregar els nostres problemes personals damunt els nostres fills i les nostres filles, si volem que siguin durant una llarg període de temps, el més llarg període de temps possible, persones felices.

Joan Lladonet

Postscriptum. Ah, i ara que segurament ens trobam en les vacances de Nadal i que els reis estan a punt d'arribar, hauríem d'aprendre una cosa: els regals que es fan, tant si es fan en temps de Reis com en temps de Nadal, es fan gràcies a l'existència d'aquesta festa, d'aquesta tradició. Si no existís aquesta festa, no es farien els regals. Per tant, mai no serà cert, que en un moment determinat puguem dir als nostres fills i filles: **Els reis no existeixen, els regals els duen els pares, etc. etc.** Aquesta frase és falsa i no és necessari que s'hagi de pronunciar mai. Els reis existeixen, com a mínim en la ficció.

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - CAMPOS

Pintures Recó

Tomàs Mas Salom
Vázquez Mella, 2 Tels. 650704 - 650205 - CAMPOS

TALLER

Grupo
VOLKSWAGEN

Toni Ripoll

AGENT OFICIAL

Ronda Jaume II, 55 • Tel. 65.24.76 • CAMPOS

Sa Canova

Avda. Ronda Estació, 35
Tel. 65.02.10
07630 CAMPOS

L'Estel: un llumeneret blau

"Tolerància", "Llibertat", "Pau", "Prosperitat"...: Nadal és l'època de l'any en la qual hi ha una disposició molt acusada a pronunciar-se per arreglar les coses. Però els discursos sota l'arbre de Nadal i els seus llumets multicolors, rera un tel de bones intencions i propòsits, solen reduir-se a això: discursos buits. Amb llacet vermell però discursos buits.

Betlem és un desert, precisament representa la pobresa, la misèria, el fred, la injustícia, la fam. Jesús és un crític que n'exerceix tota la vida. Ara ningú no recorda que envesteix a les taules dels mercaders, ara el fan pretext per anunciar cava i endomassar el temple. Nadal ha deixat de ser una celebració autèntica, espiritual, per a passar a ser una campanya comercial.

Han de ser determinats de bell nou els pesos de moltes coses. És necessari veure, poder reconèixer, el que és prescindible, el que és embalum i parsimònia absurda perquè entre tants de mercaders, loteries i empatxades de menjar i beure s'alci l'estel de Nadal com una vertadera esperança ben legítima. Aquí i en aquesta perspectiva, "esperança" no és una paraula buida perquè vol dir, significa i combrega amb la convicció de pensar, que el món és

un món com volem que sigui. Si la nostra realitat quotidiana no està amarada d'aquesta convicció creurem que la llibertat es redueix a tenir poder adquisitiu i la distància entre les màquines i les persones continuarà acursant-se. La innocència humana és tendresa, no estupidesa. Els preservatius electrònics amaguen l'ésser que vol compartir, comunicar, reflexionar. Massa excessos, massa traïdors. El país és un encolliment d'espatles i una renúncia, un vulgar valor bursàtil a l'estranger.

Sí, l'estel és aquí, però aquell estel que mirava el poeta Miquel Ferrà:

"M'aclarí tots els camins
amb un raig de llum divina
i ha poblat més solituds
d'àngels bells i poesia:
fins avui, entre negrors,
un desert se n'il·lumina"

Aquest estel ha d'anar per endavat. Que el poguem veure sense niguls obscurs i tempestes.

M. A.

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Ara, canviar a més li costarà menys.

Gesa

**CANVIÏ
a 220V**

Informi's:
(crídada gratuïta)

900-220.220

TOT SÓN AVANTATGES

Entrevista a Sor Catalina Mateu, Missionera dels Sagrats Cors, Ex-superiora de Campos

Ens acostam al Col·legi Jesús Maria, en ple Eixample de Palma, per parlar amb la que fa uns mesos ha estat la Superiora del Convent de Campos de les monges dels Sagrats Cors. Sor Catalina Mateu Estarellas de 59 anys, 39 de monja.

Ha viscut a Campos 25 anys, d'ells 13 com a Superiora. Ha estat al front de la Delegació de Mallorca de la Congregació. Impulsora ferma a Campos del Procés de Beatificació de la Mare Fundadora i del I Centenari de la Fundació de la Congregació. Catequista i coordinadora de la Catequesi de Nins a la Parròquia de Campos.

— Sor Catalina, li agrairé que ens hagi rebut i permès aquestes preguntes. Ens heu deixat com a Superiora ara fa uns mesos. Què ens podeu contar de la vostra estada a Campos com a monja i com a superiora?

— Els puc dir que, com a Missionera dels Sagrats Cors i complint la voluntat de Déu, m'hi he trobat molt bé. No es pot desitjar res més.

— Quines tasques o projectes o funcions de les que fèieu a Campos recordau amb més insistència o amb més enyorança?

— En primer lloc la tasca que més record és la Catequesi que he pogut fer a nins i joves de Campos, ja que, com a Missionera dels Sagrats Cors, duc la preocupació per la Catequesi, heretada de sor Maria Rafela, molt endins dels cor, i allà, molt a prop del seu sepulcre, me vaig sentir impulsada cada dia més a donar a la Catequesi tota la importància que té dins l'Església de Mallorca i dins l'Església universal.

També puc dir que una altra tasca molt valorada per a mi en el poble de Campos, ha estat que hagi pogut dedicar-me a donar classes de religió als dos Col·legis, això em va donar peu que pogués conèixer tot el poble, és a dir, pogués tenir una relació amistosa i cordial amb moltes persones.

— Heu pogut continuar a Palma amb la vostra tasca de catequista tan estimada per la Congregació, ens podríeu dir a on i com? I quines diferències hi veieu amb la tasca de Campos?

— I tant! una bona missionera no pot deixar de fer Catequesi a qualsevol lloc on vagi. La meua tasca catequètica es desenvolupa a dos llocs concrets: el Col·legi Jesús Maria, on resideix, i a la Parròquia de l'Encarnació a la qual pertany aquesta casa. Per cert, vull fer notar que abans d'oferir-me a la Parròquia com a catequista vingueren a preguntar-me si volia acceptar la tasca de Coordinadora de Catequesi d'Infants, tasca que he començat amb molta il·lusió.

Quina diferència hi veig? El que he pogut constatar és que a Campos la influència catequètica de la nostra Fundadora, Sor Maria Rafela, s'hi deixa sentir sempre i amb molta d'intensitat, i tot el poble pareix que "viu" la catequesi, que hi està implicat. En canvi a Palma és distint. Mai serà igual un poble que una ciutat.

— Els canvis de vegades són

difícils. Però també ho és la lluita diària. Recordau moments difícils o fins i tot negatius, si és que n'hi ha hagut, de la vostra estada i exercici a Campos?

— Pens que tota persona humana passa per moments difícils i fins i tot negatius, però puc dir, amb tota certesa, que tot això es va anar superant i vaig poder viure en positiu tot el temps que vaig ser a Campos, gràcies que en tot moment em vaig sentir acceptada, estimada i amb el suport de tothom.

— La vostra funció a Palma, en el Convent que ara estau, quina és i com és?

— Hi vaig ésser destinada com a Superiora de la Comunitat i també com a titular del Col·legi. És una tasca que t'exigeix molt contínuament; sempre disposta a estar al servei dels altres, i això no és fàcil. No obstant, crec que una bona Missionera dels Sagrats Cors ha de poder superar això i molt més.

— Segur que a Palma us han demanat d'on veniu i on heu estat. Com definiríeu el poble de Campos vist des de Palma ara?

— Només puc mirar el poble de Campos des de la perspectiva de l'estimació. Campos, per a mi, sempre serà Campos. El veig com un poble acollidor, solidari, prompte a donar una mà. Sempre que les Germanes o la Parròquia hem sol·licitat qualsevol tipus d'ajuda hem estat llargament correspostos. I tots aquests detalls no es poden oblidar mai.

Des d'aquesta oportunitat que em donau, vull agrair sincerament, amb tot el cor, tota l'acollida i totes les ajudes que he rebut de totes les persones de Campos. Puc dir que mai que hagi sol·licitat col·laboració me l'hagin negada, i, a més a més, col·laborant de tot cor. Moltes gràcies.

Quan una persona s'acomiada és que se'n va. No m'he acomiatat perquè no me n'he anat. Sempre seré amb vosaltres. Sempre seré campanera.

Pere Ollers.

Entrevista a Sor Margalida, Superiora del Convent dels Sagrats Cors

Sor Margalida Adrover Cantallops ja fa vint anys que es monja, dels quals dotze els ha passat a Campos. Abans havia estat a Barcelona (a tres convents diferents) i a la República Dominicana, concretament a Santo Domingo i Villa Vázquez. Dençà que se'n va anar Sor Catalina Mateu és la Superiora del convent de les Monges dels Sagrats Cors. D'ella i les seves vivències volem parlar amb ella.

— **Quin canvi ha suposat per a vós haver passat a ser Superiora de la Casa Mare de les Monges del Sagrat Cor?**

— A nivell de comunitat suposa una responsabilitat perquè ésser la Superiora suposa no només coordinar sinó també animar a fer les feines de tota la casa. A més d'això has d'animar tota la part espiritual i això suposa tenir unes reunions per parlar dels aspectes espirituals i a les germanes més grans també els ajudam sempre que necessitin una mica de guia.

A nivell de congregació ser la Superiora de la Casa Mare suposa tenir una estimació cap a totes les altres cases dels Sagrats Cors perquè és preparar la Casa Mare perquè tothom s'hi senti bé. Per exemple, aquest cap de setmana tenim un recés a nivell de delegació, per tant vindran germanes de tota Mallorca i això vol dir tenir la casa a punt, servir un berenar amb tota l'alegria possible i sempre ha d'estar a punt tot. O un altre exemple és que aquesta setmana passada hem estrenat les obres que hem fet i han vingut les superiores de tota Espanya i això suposa una acollida i tenir els braços oberts a tothom.

— **Quantes monges teniu actualment a aquesta casa?**

— N'hi ha 9, la majoria ja són majors, les més joves som Sor Maribel i jo. Però si s'ha de resaltar una persona plena de moviment i feineria és Sor Maria que em dona cent voltes a mi. Sempre està activa.

— **Sor Margalida, sabem que sou una persona molt activa però, quines tasques destacaríeu com a missionera dels Sagrats Cors?**

— Duc moltes coses entre mans, sempre he fet les classes de religió encara que ara només en faig dues classes setmanals. Jo el que destacaria en la meua persona és l'aspecte catequètic. Hi pas molt de gust, poder ajudar o explicar com les persones poden viure la vida cristiana m'omple de goig. És la feina que més faig i la que més m'agrada. Segurament m'ha ajudat molt haver fet missions perquè és el que allà et demanen per fer i m'hi vaig entregar en cos i ànima durant cinc anys.

Una altra cosa que m'agrada fer és l'acompanyament espiritual. Aquests quatre anys m'he preparada, ho he provat de fer i, en definitiva, només és seguir el que feia Sor Maria Rafela, els exercicis espirituals. T'enriqueixen molt perquè comparteixes d'esperit el que viu l'altra persona i tu

— *"Em preocupen els joves, estan mancats d'estímul cap a coses positives".*

intentes guiar-la. Ha estat una de les experiències més riques perquè creixes moltíssim.

— **Com valorau el poble de Campos?**

— He de dir que pel fet de tenir cases a altres llocs de Mallorca conec un poc la manera de ser d'altra gent i una de les coses que m'agrada molt de Campos és que la gent li agrada que estiguis amb ella. Si tu saps dedicar-t'hi, la gent t'estima tant que fa que tu també l'estimis. I a l'inrevés. És com una roda. Els campaners són una gent senzilla, oberta als altres, no té aires de grandesa, és una gent molt planera que deixa amb gran facilitat que estiguis amb ella. Jo he tengut experiències molt hermoses de pares que et vénen a demanar, a consultar, a dir... i sempre et tractem amb igualtat de persona. I això és molt hermós.

— **Quins problemes hi ha al Convent per mantenir un edifici d'aquestes dimensions essent tan poca gent?**

— Segurament el que diré ara és un problema repetitiu que es dona a totes les cases: és un problema econòmic. Ens diuen les monges riques, i aquest nom ens ve del malnom que tenia Sor Maria Rafela, que era de Ses Cases Noves, de les cases honorables de Campos. Encara que hagi dit que tenim problemes econòmics he de dir que no els tenim perquè ens supeditam a la situació que toca estar, relativitzam moltíssim les necessitats que puguem tenir. Un dels problemes que potser no es vegin tant és que hem d'estar molt alerta amb el que passa al món per estar oberts a totes les situacions o a les activitats que vénen de fora. No ens ha de sorprendre això i hem d'estar preparades i tenir una visió molt objectiva, mai subjectiva i anar ajudant sempre.

Supòs que per ésser jove tenc una sensibilitat espe-

cial al que els està passant als joves, el que està passant al món, a Mallorca mateix. I estic constantment animant a les altres monges a que hem de ser receptives, hem d'estar obertes al que ens diran, més que si tenim dos duros per anar a comparar una barra de torró; això no em preocupa gens ni mica.

— **Veig que quan conversau teniu molt present la paraula "joves"...**

— Els joves em preocupen molt. Veig que ho estan passant molt malament. Tenen un futur poc clar, poc adient. Estam a l'època dels enxufats, a una època de poca feina, han d'accedir a feines inferiors a les quals estan preparats, poden ser molt hàbils en una cosa i no troben cap mà que els pugui ajudar. Han de lluitar molt molt i això em preocupa perquè han d'estar tristes, estan avorrits, es poden desviar cap a coses nocives, etc. Em preocupen els joves, estan mancats d'estímul cap a coses positives.

— **La societat actual viu sempre amb presses, corrents. Què en pensau d'aquesta societat que ens ha tocat viure?**

— La societat és difícil, la vida que ens ha tocat viure no és fàcil. Correm molt i no estic d'acord a córrer tant. I m'ho dic a mi mateixa i als altres: procurau davant els al.lots no donar sensació de pressa, procurau tenir temps de parlar amb els vostres fills... I ara més que mai m'atur i sé que he d'estar una estona llarga amb les germanes els vespres, una estoneta al mig dia, perquè estar amb la sensació de pressa atura el diàleg, fa estar nerviós...

— **Per contrast, en general, les monges sempre donen la sensació de pau, de serenitat, de sossec...**

— Nosaltres tenim un avantatge damunt el món i és que viure la vida religiosa suposa viure de fe. I per viure de fe has de tenir una relació amb Jesucrist viu i això suposa estones de pregària i de silenci. No de pau i de fe que visqui d'actes de pietat, rosaris, avemaries i misses, això hi és a més a més. Quan es té una vida interior de fe fofemnatada en Jesucrist ressuscitat, la vida és diferent. És diferent perquè poses un valor a allò més petit, el valor d'anar a la taula (per exemple) és el valor d'estar junts, no del que menges sinó del fet de compartir. I això asserena interiorment. Per comparació, per ventura per un altre donar menjar a la família és una feina, per a nosaltres és un moment de tranquil.litat, de riure, de donar i estar juntes. I clar, tot està enfocat d'una altra manera. I un altre avantatge que he mencionat abans és que tenim unes estones que aturam les activitats i anam a la pregària i evidentment, l'interior s'asserena.

— **Vós amb Sor Catalina, l'anterior Superiora, heu format un bon tàndem, heu compartit 5 anys a Santo domingo i 12 a Campos, què en destacaríeu de Sor Catalina?**

— Sor Catalina és (i ho poc dir perquè li he dit a ella) un veritable líder, sap estar davant un grup i els sap entusiasmar per una idea, la que sigui. Té aquesta capacitat a més de tenir aquesta altra, ser una gran coordinadora, sap distribuir les tasques perfectament i coordinar totes les monges de Mallorca i una altra de les coses que té és que no és dedicada a papers, ella és de conversar de persona a persona, i això ajuda molt a tohom, ella s'hi acosta, es fa

propera i d'aquesta manera ajuda la persona i arriba a un objectiu molt més concret. Sor Catalina és una fita molt alta i jo som una mica més desbaratada.

— **Sor Catalina a part de tenir totes aquestes qualitats és una persona diplomàtica, potser vos sou més directa, més sincera, més crua per dir les coses... potser això vos ha suposat o suposa més problemes de cara a la gent?**

— Jo et diré una cosa, si la gent necessita que li rentin la cara jo no serviré gaire però si el que volen és que els digui la veritat, si volen una ajuda clara i concreta sempre la tendran. Jo no puc mentir a ningú, he de dir les coses tal com em semblen, sense enganar. Dir la veritat crua sempre suposa més problemes i més risc.

Una de les coses que hem fet a Ca Ses Monges des de sempre i que voldria seguir és que Ca Ses Monges és casa de tots, perquè és del poble. Sor Catalina ja ho propiciava molt i a mi m'agradaria que seguís igual. Aquí es fan les carrosses dels reis, les de la Banda de Música vénen a berenar, els qui fan les carrosses vénen a sopar, feim les bosses de Sant Antoni, es fan els grups d'oració aquí, els grups dels malalts ... El que vull dir, és que m'agradaria que aquesta franquesa que hi ha per part de molts d'estaments del poble no s'acabàs mai. Aquesta relació poble-monges-parròquia m'omple de satisfacció

— **Supòs que aquesta obertura cap al poble lliga un poc amb les innovacions que heu fet al Convent, quines són exactament?**

— La causa de postulació de Sor Maria Rafela demanava que a la Capella hi hagués un accés directe des del carrer; les persones que tenen un procés de beatificació obert necessiten que hi hagi devoció popular. A dins Mallorca si parlam de Sor Francinaina tothom la coneix, en canvi si parlàssim de Sor Maria Rafela segurament hi hauria molta de gent que encara no la coneix, per tant necessitam popularitzar aquesta persona.

Nosaltres tenim una sort i és que la nostra Superiora General té molt bon gust i ha fet una reforma molt ben feta, molt estil mallorquí i conservant el caràcter de la casa i el que és molt important és que tothom que vulgui anar a la Capella hi pugui anar de forma directa sense haver de demanar permís a ningú. La reforma s'ha fet perquè la gent tingui accés directe a la capella i mai ho haguéssim pensat que la gent demanàs tantes coses a Sor Maria Rafela i ho sabem perquè deixen papers posant que han obtingut gràcies demanades.

— **Ara que ve Nadal, què demanau?**

— N'hem parlat molt amb els joves i amb els nins. Pens que Nadal s'ha de viure pensant en el Misteri que passa i pensant en els qui no el coneixen ni poden viure aquest misteri. Pensar que Jesús es fa home per a nosaltres és extraordinari, però veig que el món ens du a uns altres valors quan això és el realment important. Suposa que el més petit és important, suposa que una rialla dins la família val molt, suposa que una trobada cordial amb un amic val molt... això és Nadal. I Nadal pot esser-ho cada dia.

Antònia Sitjar.

La campanera Margalida Ripoll guanyadora del Premi Europa de Comunicació

La campanera Margalida Ripoll, periodista dels serveis informatius d'Última Hora Ràdio, juntament amb Rosa Campomar, presentadora de Telenova i coordinadora de Ràdio Jove, han estat guardonades amb el Premi Europa de Comunicació, que atorga el Centre Balears Europa, pel seu programa radiofònic dedicat a explicar què és la Unió Europea.

— Què ha significat aquest premi per a tu?

— Tot allò que suposa un reconeixement d'una feina que has fet és agradable. He de dir que tant a mi com a la meva companya Rosa Campomar ens ha fet molta il·lusió rebre aquest premi.

— És la Unió Europea una desconeguda a hores d'ara?

— Sí. Però pens que en certa manera és lògic. És a dir, estam parlant d'un projecte amb una base econòmica. En aquest sentit podem dir que a nivell econòmic la U.E. està consolidada i fins i tot gosaria dir que la gent té bastant clar el que és. Però què passa?, al marge de les relacions econòmiques dels Estats Membres hi ha un vincle polític que fa que cada una de les decisions que es prenen a nivell europeu ens afectin a cada un de nosaltres. Això, crec que els ciutadans no ho tenim tan clar. Per això pens que la U.E. encara ens sembla un projecte llunyà, i no en parlem ja de l'Europa social: en aquests moments és una utopia.

— Com veus la Ràdio a les Balears?

— En un radi d'acció molt reduït hi ha molts de mitjans de comunicació. Des del punt de vista empresarial no és bo, però personalment pens que és interessant que hi hagi un ventall molt ampli ja que així tens l'oportunitat de tenir una visió molt més global del que passa a les Balears.

Concretament pel que fa a la radiodifusió pens que el Govern Balear té encara una assignatura pendent: una ràdio autonòmica.

És molt interessant per altra banda el paper de les ràdios locals, encara que crec que tots els ajuntaments haurien de fer un acte de contricció i implicar-se més en

— La Campanera Margalida Ripoll i la seva companya Rosa Campomar.

aquests tipus d'emissores.

— Tu començares a Call Vermell Ràdio, quins consells donaries als que ara fan ràdio en aquesta emissorà?

— El més important és anar fent. És molt interessant implicar-se en un projecte, com és ara, Call Vermell Ràdio. Jo recomanaria a tots aquells que en aquests moments estan donant a conèixer el que passa al poble, a la gent del poble que no es desanimin.

Aquesta feina, molt al contrari del que sembla, no sempre és agrada i a vegades cal fer un esforç molt important per no desanimar-se i seguir endavant. D'aquesta manera pens que el millor és fer servir la màxima: PER JO QUE NO QUEDI.

Des d'aquí donam l'enhorabona a aquestes dues periodistes pel recent premi aconseguit.

Esteve Tomàs

Taller Mecànic
CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

TRANSPORTS MESQUIDA

Ronda Catalunya, 9 - Tel. 43.11.05
07630 CAMPOS

A Mallorca, usar la llengua pròpia, suposa massa conflictes lingüístics

Polaca!

Va ocórrer a Inca, la vespra del **dijous bo**, aquest dia que els alumnes d'Institut i d'Universitat s'han entossudid a tenir-lo de vacances, encara que no vagin a aquesta fira. Un grup d'al·lots es troben amb un grup de joves. Es posen a parlar amb ànim de "lligar", un d'ells parla sempre en castellà i una d'elles contesta sempre en català de Mallorca (dialecte mallorquí). Tot va bé, fins que es posen a discutir sobre un tema determinat. És en aquests moments que un d'ells, amb esperit de colonitzador, quan se n'adona que ha esgotat els arguments per defensar-se, no se li ocorre res més que anomenar *polaca!*, a la persona que ha estat capaç de mantenir-li la conversa en la seva llengua.

"Håbleme en cristiano!"

Ho vàrem poder llegir a una carta al director publicada al *Diari de Balears*. Una persona es queixava amargament, que en una cridada a un institut de Palma, del qual no en va anomenar el nom, a través de la qual volia comunicar-se amb un professor del centre, i que, naturalment va parlar en la seva llengua, la llengua catalana, va ésser recriminat per la persona que estava a cura del telèfon de l'institut, la qual amb veu de tro el va increpar i li va dir que "le hablase en cristiano". La persona que havia cridat, de forma molt educada, va insistir que el posassin en comunicació amb el professor que havia indicat. I amb un altre exabrupte li varen penjar el telèfon. Un altre dia va comunicar el que li havia passat al director del centre, i també va ésser maltractat per la persona que representa un centre, que segons les lleis vigents, hauria de tenir la llengua catalana, com a llengua vehicular.

.....

Uns quants dies més tard en vàrem poder llegir una altra, que deia que dues al·lots que anaven a classe a un institut, parlaven entre elles, en la seva llengua, naturalment la pròpia d'aquí, la catalana, i una altra de castellanoparlant, les va increpar i també els va dir que "hablasen en cristiano!". Varen tenir una discussió, i la professora va intervenir dient que cada persona podia parlar amb la llengua que volgués, (no en faltaria més!), però en sortir de l'institut, aquella alumna que havia parlat en la seva llengua va ésser apallissada.

Aquesta és una de les claus que expliquen perquè a molts d'instituts de Palma, i a les hores de pati, no se sent ningú que parli en mallorquí.

"Capullo!"

Com ja sabreu, la companyia telefònica ha preparat els telèfons perquè si els programau tal i com indiquen puguem tenir un contestador automàtic. Naturalment com

si fóssim a Lleó, el contestador es posa en castellà, però si teniu un poc de paciència i feis un poc més de feina, el podeu tenir en català, la nostra llengua. Això és el que va fer una persona que va actuar com qualsevol persona d'un país lliure i que té llengua pròpia. Algú va cridar a efectes d'algun negoci, i després de sentir el senyal, va deixar el següent missatge: "Como no entiendo el mallorquín, no me he enterado de lo que decía el mensaje... capullo!" Algú amb dos dits de seny, s'ho pot creure?

Queden prohibides les qüestions lingüístiques!

A causa d'alguns conflictes que havien sorgit en un claustre de professors i professores d'un centre d'ensenyament, perquè alguns creien que una persona parlava massa temps i que, a més ofenia, especialment quan parlava d'assumptes relacionats amb temes de l'ús de la llengua catalana, i de la nació catalana com a oposada a l'espanyola, es va proposar la votació el següent: Que s'autoritza a la secretària del centre perquè llevàs la paraula a qualsevol persona, professor o professora, que se sortís del tema, i que se sortiren del tema, els qui parlassin de política, religió o qüestions lingüístiques.

Allò més sorprenent és que més d'un 75% del Claustre hi varen votar a favor.

Què fa el PP, partit polític en el poder?

Diu que el català no s'ha d'imposar, que s'ha de fer estimar, que s'ha d'estimular el seu ús, que se l'ha de mimar i no sé quantes beneiteries més, però el que fan la majoria de representants és no parlar-lo mai (no el deuen estimar gaire?)

I els del PP que parlen el català no tenen cap conflicte lingüístic, perquè a la més mínima, es posen a parlar el castellà, giren la llengua davant tota persona que intueixen que els parlarà en castellà.

Amb la seva majoria absoluta, amb la seva prepotència i amb el seu autoodi, impedeixen que el coneixement del català sigui motiu de promoció interna entre els funcionaris. Per què diuen que s'ha d'estimular el seu ús? **Que surti alguna persona i digui què punyetes fan perquè s'estimi la llengua pròpia d'aquesta terra!**

Quan el PSM va proposar que es potenciàs la premsa en llengua pròpia, i que es donàs una subvenció 20 milions de pessetes a la premsa diària editada en català, el PP hi va votar en contra, i ni tan sols es varen molestar en escoltar a Pere Sampol quan defensava la qüestió. També s'ha de dir que PSOE i UM es varen abstenir.

No és estrany, per tant, que davant aquest panorama, moltes persones sensibles davant la situació que pateix la nostra llengua i la nostra cultura ens sentim vertaderament preocupats.

Joan Lladonet

Dues coses

"Lo primer és lo primer"; m'he de referir a l'article que vaig publicar al número passat i que parlava de l'actuació de la Guàrdia Civil a un bar de Campos, un vespre.

Crec que no me vaig saber donar a entendre, sobretot parlant del tinent i és que jo no som cap columnista de "El País" per dir-ho de qualque manera.

És evident que se va molestar; l'explicació és lògica. Fa bastants d'anys vaig rebre un parell de "toques" de la Guàrdia Civil (quan al meu negoci venia gent més jove) i sempre era un tinent. A companys meus d'altres bars, els va passar el mateix, i el cap visible sempre era un tinent... És clar, ells estan "dos dies" al poble, no coneixen quasi ningú, i nosaltres que som els "culpables" de la moguda nocturna, som els que rebem. Jo vaig voler evitar això i no crec que ho aconsegueixi mai... però en un altre ordre de coses he de dir a favor del tinent que va esser el blanc de la meua ira (perquè és el "mando" del moment; si va fer la feina correcta i ben feta, va seu; ell és professional en la seva feina com jo a la meua. Personalment no tenc res en contra d'ell -perdó ... en contra de ningú-), que ara que el conec puc dir que és correcte, educat, no se comporta, per res, amb xuleria i quan dóna la mà, l'agafa fort, això es diu efusivitat. Crec en la seva feina com en la de la resta dels Guàrdies de Campos. Sap que està al servei del poble i jo sé que si ens pot ajudar ho farà perquè ell ho va dir. Això no és fer la pilota ni res per l'estil (pensau que ni tant sols xerr del resultat de la conversa que vaig tenir amb aquest senyor). Els que me coneixen saben que jo no me cas amb ningú i si hi ha represàlies no m'ofendré perquè no tenc dret a fer-ho. Si jo li he faltat al respecte en públic, en públic me disculp.

Però bé, en un altre ordre de coses, i ara que és hivern, a Campos 50 o 60 o 70 al.lots demanen a crits un lloc per poder practicar un esport generalment d'estiu, que es diu "Roll-Skate", o el que és el mateix "anar amb patins".

Es tracta d'un esport perillós i que aquests nins d'entre 8 a 12 o 14 anys practiquen en mig del carrer i els seus tutors (tutors escolars me referesc) els fan orelles sordes quan ells demanen un lloc.

Sabem que una pista val aprop d'un milió de pessetes,

res comparat amb el gastòrum que hi ha. Una pista com la del Castillo de Cala Figuera, per exemple, però amb forma d'una U, d'una olla, o amb uns rails perquè ells puguin mostrar les seves filigranes. Hem de tenir en compte que tots tenen patins de marca (no puc dir-les perquè se va extraviar la documentació enviada per la comissió del patinatge) i que valen un ronyó (entre 5.000 i 45.000 pts).

Jo també deman la pista des de Resson i si no du efecte, farem una Carta a l'Ajuntament, amb la Comissió dels "amics dels patins" i anirem a veure el Sr. Batle, que és bo de convèncer.

El tema seria una ninada, si no fos perquè els nins practiquen el Roll-Skate al carrer, posant una bicicleta ben enmig perquè els cotxes s'aturin i agafant-se al para-xocs de darrera, van com un llamp estirats pel cotxe.

Crec que hi pot haver un disgust i per això jo també deman una pista (al Camp d'Esports hi ha lloc, per exemple) més que res, perquè estiguin controlats, i si hi ha un denou (que és molt probable) no tenguí la culpa un altre que no té res a veure.

Això se pot evitar, però la manera de fer-ho no és dient-li als al.lots que han de presentar un escrit a màquina i en català... (com ja ha passat) sinó fent la pista, donant-los gust i fent el possible perquè a Campos estiguem tots contents, pares i al.lots.

Miquel Forteza.

PISCINES I REFORMES S'AIGUA BLAVA

- Construcció de Piscines i Aljubs, sistema de formigó "Guintado".
- Construcció de Pistes de Tennis, Sistemes "Tennis Quick"

ANYS D'EXPERIÈNCIA AVALEN EL NOSTRE SERVEI

Carrer Ponent, s/n. • 07630 CAMPOS

Tel. 65.11.70

**Obert dissabtes, diumenges i festius
de 5 a 8 h., de l'horabaixa**

Avda. Primavera, s/n.
Tels. 65.50.98 • 65.01.96
COLÒNIA DE SANT JORDI

Especialitat en Paella i Peix

Es Murters, s/n. • Ses Covetes (Mallorca)
Tel. 64.09.64

Lletres a la tieta

Benvolguda tieta; sembla que era ahir quan encetàvem l'any i ara la fulla del mes de desembre tot just s'aguanta amb saliva dejuna. Ha estat com un alè -sovint una mica carregat-, vist i no vist, amb coses bones i altres no tant; amb fets per a recordar i algun per a oblidar de cop.

Cada any, quan arribam a aquestes dades, tieta, em trobo en una situació similar, no sé si parlar-vos del que acabam, del que començarem o de qualsevol altra cosa. Normalment acab per arranjar un bullit i potser sigui el que faci, també, aquesta

vegada.

Per destacar un fet, dels molts succeïts al llarg del 97, posaria de relleu la campanya en contra de l'autopista del llevant mallorquí. Entre els molts aspectes positius que ha suposat, també ha servit per posar de manifest com encara sobreviven i ens envolten postures intransigents i capaces de reprimir la llibertat de pensament i la lliure expressió de les idees amb les més fastigoses, i no sempre subliminals, formes coercitives, cosa que, si més no, haurà servit per fer obrir els ulls a més d'un -i a més d'una- i no sempre, per sort, en el sentit desitjat.

És bo que la gent s'impliqui en el que creu i en la defensa dels interessos propis i més encara quan aquests coincideixen amb els de molts altres i esdevenen comuns. És una llàstima que, en un indret on això sempre ha costat força, es posin entrebancs. Malgrat tot l'esperança és viva, i sabem -i saben els que diuen el contrari- que dels que no es pronuncien una bona part comparteixen el mateix criteri, i que això de la majoria silenciosa... és el mateix que omplir el teatre per fer veure qui comanda i qui s'ha de limitar a obeir amb submissió.

De tot plegat n'haurem de seguir parlant, i ben segur que ho farem si cal.

Em preocupa, tieta, l'afany, d'alguns, a modificar el passat. Del passat se'n pot aprendre però difícilment modificar-lo per justificar errors comesos. No sé ben bé perquè us dic això ara. A mi també em comença a traïr la memòria i per això ho deix anar.

He pogut llegir, en un anecdotari aparegut a premsa aquests darrers dies, com es preveu la construcció d'un nou PAC a l'edifici que l'Ajuntament havia adquirit per fer-hi el teatre, a l'antiga central elèctrica. Es posa de manifest l'acord amb la conselleria de Sanitat i un dubte a l'hora del seu finançament, que s'hagués pogut pagar, per exemple, amb els doblers que es deixaran d'ingressar per la tristament famosa adjudicació dels xibius i pel posterior "compongo" que la va solucionar.

Del nou PAC, tieta, no en puc parlar encara, però sí de l'existent. Un edifici singular que ha donat per molt -anècdotes boxístiques a part- Va provocar amplis debats per decidir on es construiria, va donar lloc a un concurs d'idees i a un projecte guanyador irrealitzable.

L'actual PAC, tot i la seva gran aportació positiva, no ha pogut fer mutis de les queixes que s'han anat repetint. La seva manca de funcionalitat i la impossibilitat per créixer en la mesura que creixien les necessitats, no es pogueren resoldre amb una primera modificació que no va servir per molt més que per gastar-hi un grapat de milions (es diu que el mateix dia que es va inaugurar aquesta ampliació, i per motius que no tenien res a veure amb la mateixa, va quedar clar que el senyor Roig no seria el cap de llista del Pepé a les eleccions municipals, cosa que després es va confirmar). Ara se li ha cercat un nou ús -quarter de la Guàrdia Civil- pel qual esper que sí serveixi. Aquella escala, entrant a mà esquerra, és un vertader suplici per molts dels que han d'accedir a la primera planta, i sorprèn la manca total de finestres a les sales d'espera. Sembla que ben aviat tot quedarà resolt.

Les perspectives per l'any vinent són bones, sembla que així com hem tengut il·luminació nadalenca, hi haurà un primer sector de l'enllumenat públic per inaugurar devers Sant Julià, les obres de les aigües segueixen amb més o manco continuïtat, el pavelló cobert és nou de trinca i si ens sabem conformar amb l'Institut que tenim, què més podem demanar?

Idò podem demanar moltes altres coses que potser els reis ens portin i de les quals avui no en podem parlar. Avui i en aquests dies, tieta, estiguem o no contents hem de bravejar d'alegria, i vós, penseu el que penseu, ho heu de creure i, a més, també haureu de semblar afortunada i satisfeta. Són dates de cara alegre i no es tracta de desentonar. Arrecerem els maldecaps, disfressem les angúnies de les moltes injustícies quotidianes i posem, si n'és el cas, al mal temps bona cara, o si no qualsevol enfonyall ens ha de servir per evitar als altres el mal tràngol de veure que no en sabem de dissimular.

Una abraçada, els millors desitjos per a tots i totes i que allò que tant voleu es compleixi.

Salut i a reveure!

Entrevista a Pedro Mas, subcampió d'Espanya amb l'Equip ciclista de tàndem de l'O.N.C.E.

Pere Mas és un jove ciclista campaner que enguany fent parella amb na Maria José Marquina, a l'equip de l'O.N.C.E. a la categoria de tàndem, ha quedat Subcampió d'Espanya Contrarellotge, de Velocitat, de Quilòmetre i de Persecució i Tercer classificat al Campionat d'Andalusia.

— Quan comences a córrer a l'O.N.C.E.?

— Vaig començar l'any passat 15 dies abans del Campionat d'Espanya perquè els faltava un pilot. Hi corrien dos amics meus i me varen dir si volia córrer. Vaig córrer amb un jove i en aquest campionat varem quedar darrers dels que varen acabar la cursa. Al Campionat de Pista va mig poder anar, però no marxava gaire; varem fer quarts a la velocitat i després varem córrer l'escalada de Montjuïc i un circuit per Barcelona, un criterium. Enguany em varen dir per córrer amb na Maria José Marquina, que l'any passat havia fet bon paper i hem corregut el Campionat de Pista, el de Contrarellotge, i el d'Andalusia. Havíem d'anar a Melilla a córrer el Campionat de Fons en Carretera però hi va anar amb un pilot de Madrid. Ara ella se n'ha anat.

En categoria individualment corr amb l'equip Bicicletes Caldentey.

— I quina modalitat t'agrada més?

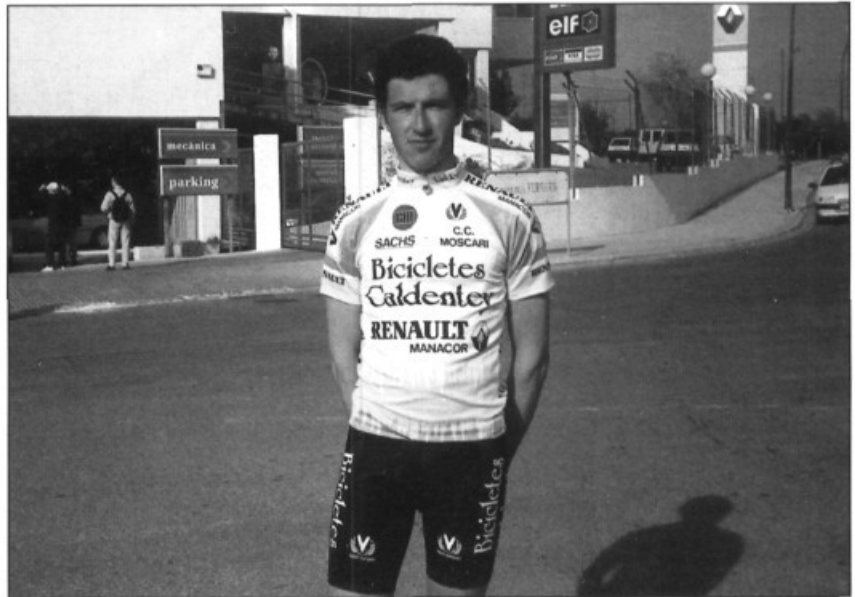
— M'agrada més individual que tàndem perquè depens només de tu, i en tàndem moltes de vegades depens de l'altre.

— Però has aconseguit més èxits?

— Sí perquè depen de dos. Si el de darrera marxa un poc surt bé. Individualment et posen les coses més difícils.

— I com combines per córrer amb tots dos?

— L'entrenament és el mateix, només que després he d'anar a entrenar a Palma pel tàndem, per estar avesat a córrer. Per entrenar amb tàndem et poses d'acord. Per exemple, jo

— Pere Mas, Subcampió d'Espanya de tàndem

vaig anar una mitja dotzena de vegades i una setmana cada dia a la pista abans del Campionat d'Espanya. Ella sortia a entrenar amb altra gent de Palma.

Amb Bicicletes Caldentey correm totes les carreres que se fan aquí i les que podem a la península.

— Entrenar quin temps suposa?

— Quan entrenes per una carrera forta suposa 5 o 6 hores cada dia. Entrenam per carretera i suposa uns 750 quilòmetres setmanals.

— Has dit que la teva companya de tàndem fins ara se n'ha anat, te fa il·lusió seguir en aquesta modalitat?

— Sí, si trob un altre corredor a l'O.N.C.E. m'agradaria continuar.

— Per tant seguiràs a l'O.N.C.E.?

— Enguany seguiré per si hi ha qualcú que l'any que ve pugui córrer i la meua il·lusió seria anar a Sidney al 2000.

— Com estàs a l'O.N.C.E., com a professional, com aficionat?

— Estic com aficionat, però cobram un poc pels dies de carrera. A Bicicletes Caldentey depèn dels premis que fas.

— T'hi voldries dedicar professionalment?

— Sí, però això suposa molt de sacrifici, més del que faig ara.

— El procés per fer-se professional com funciona?

— S'ha de poder córrer molt per la península perquè te coneguin i poder correr un equip d'allà i això suposa moltes despeses.

— La Federació no vos cobreix aquestes despeses?

— Normalment t'ho has de pagar de la teva butxaca si vols sortir a córrer a la península. Els equips solen ser els que se'n cuiden de nosaltres i sempre paguen alguna cosa, com per exemple l'estància.

— Que dura la temporada?

— De febrer a setembre o octubre. S'ha de començar a entrenar per desembre per començar a córrer al febrer i s'ha de haver pogut recuperar un parell de mesos abans de tocar començar. Recuperar és fer gimnàstica, córrer a peu, caminar per la muntanya, nedar... A Mallorca hi ha unes 45 o 50 curses de carretera, de pista i les que surten llavors a la península. Jo he d'afegir les de tàndem, però tampoc n'he corregudes gaire.

Desitjam sort a Pere Mas per la pròxima temporada.

Antònia Sitjar

Bàsquet

Sènior Masculí

L'equip Senior Masculí segueix en la línia que va agafar al començament de la temporada, i malgrat un petit sotrac, els resultats li permeten qualificar de bona la temporada que han realitzat fins ara.

La part més negativa han estat les lesions que no els han abandonat al llarg de tots els partits jugats, fent que homes importants en l'equip hagin jugat tocats, i fins i tot potser que s'hagi de donar de baixa federativa a algun jugador per mor de les lesions.

Resultats:

49 Joan Capó - Campos 55
69 Campos - La Salle 63
68 Escolar - Campos 48
64 Campos - Avante 68
39 Campanet - Campos 61

Sènior Femení

Les lesions sembla que comencen a allunyar-se d'aquest equip, que amb la recuperació de les jugadores lesionades, amb la bona col.laboració de les juniors, ha millorat el joc.

Aquesta millora del joc es fonamenta amb la possibilitat de mantenir un alt nivell al llarg de tot el partit, i així aconseguir bons resultats. Uns resultats que han col.locat a l'equip campaner al 6è lloc de la classificació empatat amb el 4t.

Resultats:

22 Campos - Santa Mònica 64
56 Soletat - Campos 30
56 Campos - Calvià 37
53 Campos - Hispània 65
40 Artà - Campos 37
50 Campos - De la Cierva 25
60 Campos - Roldan 47

Júnior Femení

Després d'un bon començament del Trofeu Serra l'equip ha caigut en una vena de mals resultats, que no de joc.

Almanco en els darrers partits les jugadores campaneres han estat jugant a un bon nivell però els nervis, l'esforç i l'excés de responsabilitat han fet que als darrers minuts de partits hagin fuit un parell de victòries; segur que tot millorarà.

Resultats:

44 Campos - Perles Manacor 53
19 At Escolar - Campos 44
45 Campos - Rt. Plaça 50
59 Andratx - Campos 37

Júnior Masculí

Malament s'han posat les coses per aquest equip. Malgrat estar format per un grup de jugadors que poden realitzar un bon joc, encara no han aconseguit centrar-se i jugar els quaranta minuts com saben.

Resultats:

3 Campos - Santa Maria 61
60 Artà - Campos 30
54 Campos - Son Carrió 39
107 Lluçmajor - Campos 38
49 Campos - Joan Capó 84
36 Campos - Son Servera 64
46 Bàsquet Muro - Campos 67

Cadet Femení

Pareix que la normalitat torna a aquest equip, que sense cap dubte és el que més fort ha rebut al bàsquet campaner el cop de la mort de Pere Vicens, el que era el seu entrenador. Els quatre darrers partits tenen com a balanç dues victòries i dues derrotes. A aquest equip simplement donar-li ànim per continuar una temporada que s'inicià a l'octubre d'una manera magnífica.

Resultats:

14 Sa Pobla - Campos 57
32 Campos - Perles Manacor 73
52 Binissalem - Campos 33
31 Son Servera - Campos 47

Infantil Femení

Gran temporada la que estan realitzant aquestes nines. Dels darrers partits únicament el del Perles Manacor registra un resultat negatiu, perquè l'altre que es va perdre, el disputat contra l'Hispània, es va perdre a la pròrroga i segurament amb un poc més d'experiència s'hagués guanyat.

26 Campos - Perles Manacor 35
10 Campanet - Campos 64
43 Campos - Hispània 45
16 J. Mariana - Campos 28

Mini Femení

És notable la progressió en el joc que té aquest equip i que es veu reflectada en els resultats. Als darrers partits a dos han aconseguit una vintena de punts i a un altre 15. Amb un poc més de sort els punts serien més. Així i tot, els resultats no són el més important, que és el joc en tots els seus aspectes i aquest va progressant adequadament, com diuen.

14 Fang i Pedra - Campos 5
15 Campos - Lluçmajor 30
26 Bons Aires - Campos 46
32 Jovent Cimsa - Campos 22

Han començat també a jugar els dos equips benjamins i els dos d'iniciació que juguen els dimecres i dissabtes respectivament. En aquestes categories el marcador no s'anota.

*Miquel Oliver
Esteve Tomàs*

GRÀCIES PERE

No som originals, aquestes paraules les va dir en Joan a l'homenatge que et vam retre al pavelló, però és el millor que podem dir.

No es tracta de fer lloances i plors, els dies que seguiren a aquell tràgic moment n'estaren plens, sinó de deixar constància del que has fet pel bàsquet campaner.

D'ençà que en tenim record sempre t'hem vist com el jugador que feia el que li demanaven a fi d'intentar que tot anàs millor per l'equip, quan jugaves, i pel bàsquet en general, quan començares a entrenar.

Com a mostra basta dir que un dia, quan entrenaves un d'aquests equips que encara necessitava aprendre molt, vas amenaçar als jugadors que la temporada següent els deixaries; moments després, quan els jugadors no et sentien, digueres que allò no era vera i que tu els entrenaries ja que sinó no ho faria ningú.

Creim que això deixa prou clar el que ha perdut el bàsquet campaner. GRÀCIES PERE!

Futbol Tercera Divisió

S'ha perdut la imbatibilitat, però anam tercers

Segurament el mes de novembre no serà recordat pels bons resultats obtinguts, sinó tot el contrari, ja que després d'onze jornades imbatuts va arribar la primera derrota a la dotzena jornada i quinze dies més tard la segona davant l'At. Balears; així i tot el Campos segueix ocupant un magnífic tercer lloc a la taula classificatòria, és a dir una posició que dona opció a jugar la lligueta d'ascens a Segona B, reforçada amb dues victòries consecutives davant el Ferriolense i el Portmany.

És una llàstima que no sapiguem valorar el que està fent el Campos enguany. És un tema que vull tornar a treure perquè segurament d'aquí un parell d'anys ens n'adonarem que vàrem deixar passar la millor temporada de la història del futbol campaner i no la vam saber gaudir. Per què?

Doncs perquè en lloc de xerrar de futbol ens passem les setmanes i els partits comptant els campaners que juguen, algú fins i tot s'entreten mirant si l'entrenador manda unes feines als campaners o als que són de fora i així passam partits i setmanes.

Jo crec que si repassam els darrers 25 anys veurem que el Campos ha tingut temporades amb més o menys campaners segons el que el moment ha donat. Per xerrar de dos extrems podem fer referència al temps del bon president Xim Fideuver (al cel sia) qualche temporada

amb 2 o 3 campaners i un any d'en Tomeu Roig, i la gent va passar gust tant d'una com de l'altre.

Vos deia tot això per fer-vos veure que ens ha tocat viure un equip format per 9 jugadors campaners i 9 de fora, crec que la proporció està més que equilibrada, sobretot si tenim en compte el bon nivell obtingut per l'equip a 3ª Divisió i el baix nivell mostrat anys passats pels equips juvenils campaners.

Esper que les meves reflexions serveixin perquè sapiguem valorar millor el que tenim i aprendre a fruitar-ne, en espera que d'aquí a un cert temps puguem comptar amb més jugadors campaners, cosa que ara pareix més possible pel bon moment que es viu a les categories inferiors.

Miquel Rigo

Es Campanar

Autoservici

Seccions de:

Congelats

Fruiteria

Carnisseria

Cansaladeria

Major, 36 - Tel. 65.07.69
07630 CAMPOS

GA

Gestoria

ADROVER

TRAMITACIONS I ASSEGURANCES

Convent, 13 • 07630 CAMPOS
Tel. 65.27.01 • Fax 65.27.00

La Pedrera

Segueix el bon nivell del Futbol Base Campaner

Juvenils.

Lliga Nacional Autònoma

Després de dues derrotes consecutives davant del segon i tercer classificat, At. Balears i Arenal, s'ha de dir que l'equip ha reaccionat aconseguint 3 victòries consecutives i un empat, i això quan encara falten 9 jornades, a més per poc que es segueixi en la línia d'aquest darrers partits fins i tot es pot estar en un d'aquests 3 primers llocs que donen opció a jugar la lligueta d'ascens a Divisió d'Honor, ja que en aquests moments s'ocupa una molt bona 4ª posició.

Resultats:

Campos 0 - At. Balears 3
Arenal 6 - Campos 4
Campos 3 - Pollença 0
Soletat 0 - Campos 1
La Salle B 1 - Campos 2
Campos 1 - Sallista 1

Cadet 1ª Regional

Malgrat el bon joc desenvolupat per l'equip el mals resultats obtinguts ens han tornat a la crua realitat ja viscuda l'any passat a aqueixa categoria.

Si en el número anterior xerràvem d'un 7è lloc ara hem de parlar d'una plaça de descens, i la veritat és que s'haurà de lluitar molt i posar-hi moltes ganes per sortir d'aqueixa situació si tenim en compte que en davallen 6. Així que "Objectiu: Salvar la categoria".

Resultats:

Campos 0 - Sallista 3
manacor 4 - Campos 0
Campos 0 - Binissalem 1
Escolar 3 - Campos 7
Campos 0 - Espanya 1
Murense 3 - Campos 0

Infantils. 1ª Regional

Els magnífics resultats aconseguits per aquest equip l'han duit a ocupar la primera plaça de la classificació amb uns números espectaculars: 12 victòries, 1 derrota, 72 gols a favor i 3 en contra.

Els partits més interessants han estat el guanyat al fins llavors líder Olímpic (1-0), i l'abultat 0-4 dins

l'Espanya de Lluçmajor que ocupava el 3r lloc.

Ara es presenta un difícil Sallista- Campos en el qual els nostres hauran de lluitar molt per conservar la seva condició de líder ja que els inquers són els 2n classificats a només 2 punts.

Resultats:

Bunyola 1 - Campos 5
Campos 1 - Olímpic 0
Espanya 0 - Campos 4
Campos 11 - Cala d'Or 0
Escolar 0 - Campos 4
Campos 4 - Murense 1

Aleví 1ª Regional

Dues importantíssimes victòries davant dos rivals directes (Pollença i La Salle), que li han permès fer-se un poc enfora durant unes setmanes dels llocs de descens.

Tres derrotes consecutives posteriors l'han tornat a acostar a aquestes posicions que fan perillar una categoria molt difícil de mantenir pel nombre de nombrosos equips que davallen i l'entitat dels equips que la formen.

Resultats:

Campos 3 - Pollença 0
Campos 3 - La Salle 1
Sant Pere 5 - Campos 0
Campos 1 - Independent 3
At. Paguera 4 - Campos 0

Futbol 7 Aleví

De molts bons s'han de qualificar els resultats que obté aquest equip, els darrers: 3 victòries, 1 empat i una sola derrota davant del capdavanter Colònia, que li permeten ocupar el 4t lloc, superant en molt les perspectives de principi de temporada.

Resultat

Artà 2 - Campos 3
Campos 4 - Llosetense 0
Consell 5 - Campos 7
Campos 2 - Colònia 4
P. Llubí 1 - Campos 1

Futbol 7 Benjamí

La primera victòria de l'equip de futbol 7 i una sèrie de resultats aju-

tats aconseguits amb els equips de la part baixa de la classificació han donat uns bons moments a l'equip. Però la joventut de l'equip fa que en els enfrontaments amb els equips de la part alta de la classificació els resultats no siguin massa bons.

Resultats:

Algaida 6 - Campos 1
Campos 0 - Espanya 4
Espanya At. 6 - Campos 5
P. Llubí 1 - Campos 3
Campos 1 - Montuïri 1
Santanyí 12 - Campos 1

Futbol. Iniciació

En aquest darrer mes els campaners han perdut la imbatibilitat en la seva visita al camp del també imbatut Pius XII, així i tot segueixen ocupant un magnífic 2on lloc.

Resultats:

Montision 0 - Campos 7
Campos 3 - Sant Vicent Paül 1
Pius XII 7 - Campos 3

Redacció Futbol

Domàs

teles, tapisseria, decoració,
llestes de noces

Carrer Santanyí, 47
Tel. i Fax (971) 65 08 63
07630 CAMPOS (Mallorca)

Futbol Tercera Regional Comença el camí de l'ascens

L'equip segueix en magnífica situació per a poder accedir a les 3 primeres places que donen opció a accedir a la lligueta d'ascens a 2ª Regional, ascens que, tot s'ha de dir, seria molt important pel futbol campaner, ja que un equip de 3ª Divisió necessita tenir un filial a una categoria més alta que aquesta de cara a poder agafar qualche jugador si fa falta.

Pel que fa referència a la lliga s'ha de destacar les

dues victòries consecutives davant el tercer classificat Cala d'Or i sobetot l'aconseguida a Can Picafort, líder imbatut fins ara, ja que han deixat ben clar que aquest any s'està en millor disposició que mai per a poder intentar l'ascens.

Resultats:

Campos 4 - Margaritense 2
Montuiri 4 - Campos 1
Campos 2 - Lloret 0
Cala d'Or 3 - Campos 0
Can Picafort 1 - Campos 2

Redacció Futbol

PNEUMÀTICS I SERVEIS

PALENZUELA

NOVA TENDA DE BICICLETES
REPARACIÓ I RECANVIS

Carrer Manacor, 2 - A - Baixos - Tel. 65.00.13 - Part. 65.11.65
07630 CAMPOS

**Motor Ocasión
Campos, S.L. COM**

COMPRA - VENDA de Vehicless d'Ocasión

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax. 65.24.22
07630 CAMPOS

Clínica Dental i Estètica Infantil i Adults

Dr. Miquel Bennàssar i Obrador

Formació amb títol Universitat del Sud de Califòrnia

Estomatologia general, Ortodòncia, Pròtesi.

Implantaments dentals, Odontopediatria

Dr. Albert Font Juan

Col·legiat en ortodòncia per la Universitat de Nova York

IMECO • ASISA • SANITAS • MARENOSTRUM • NOVOMEDIC • PREVIASA

Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)

Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS

**SERVEI TÈCNIC FRED - CALOR
GUZMAN**

Petits aparells domèstics de tota classe

Compra venda de maquinària d'ocasió i Post - venda
OFEREIX ELS SEUS SERVEIS A: SUPERMERCATS, TENDES, BARS,
VAQUERIES, PARTICULARS, ETC...

Santiago Guzman - Carrer Delfin, 24

Tel 989.32.34.18 - Sa Ràpita

Ciclos Serra

Reparació i Venda

Provença, 1 • Tel. 65.00.85

07630 CAMPOS

FOTO: Esteve Tomàs

FUTBOL JUVENIL

A dalt: Joan Obrador, Ramon Juan, Andreu Mas, Orosio Gil, Bernat Ginart, Toni Roig, Miquel Bonet.

En mig: Miquel Rigo (Entrenador), Patxi Blasco, Toni Vidal, Rafel Adrover, Joan Esterich, Jaume Roig, Pedro Cayuela.

A baix: Xesc Corbalán, Simon Adrover, Cosme Garcies, Jaume Mas, Jaume Julià, Miquel Roig.

Bicicletes & Esports
S'ESCAPADA

Accessoris venda i reparació

Articles esportius en general

Ronda Jaume II, 49 - Tel. 65.07.26
07630 CAMPOS

Fàbrica
Pretensats

Morters
per a
façanes

Masquait S. L.

**MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ,
TRANSPORTS, LÀMPERES I DECORACIÓ**

Carrer Ràpita, 43 • Tels. (971) 65.01.23 • 65.24.32
FAX. 65.24.32 • 07630 CAMPOS (Mallorca)

Estació de Servei Campos, C. B.

Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

FIO CAMPOS

Escola de Formació Vial

Carrer Plaça, 24 • Tels. 65.29.29 • 908.43.52.33
07630 CAMPOS

**BAR
RESTAURANTE
RAN de MAR**

Especialitat en Paella i Peix

Es Murters, s/n. • Ses Covetes (Mallorca)
Tel. 64.09.64

Inauguració de la nova seu social del Club d'Escacs

El passat divendres dia cinc de desembre es va inaugurar oficialment la que serà a partir d'ara la nova seu i local de joc del Club Foment d'Escacs. Són unes dependències situades als terrenys del Club de Tennis, que aquest deixa als escaquistes. Es tracta d'una sala gran on es podran desenvolupar les partides dels tornejos oficials i amistosos, així com una altra habitació més petita que podrà servir d'oficina.

La inauguració va comptar amb l'assistència d'un bon grapat de socis, que varen degustar amb delit la coca, l'ensaïmada i el cava preparats per a l'ocasió. Durant el parlament els directius dels escacs volgueren deixar constància de l'agraïment que senten cap al Club de Tennis, que gràcies al conveni signat entre ambdues associacions esportives, ha permès que el Club Foment d'Escacs tenguí una seu pròpia i exclusiva per primera vegada en la seva història.

En una improvisada assemblea es decidí engegar una campanya de socis i organitzar una sèrie d'encontres amistosos amb els clubs de Felanitx i de Porreres per preparar el Campionat de Mallorca per Equips, que començarà el proper dissabte dia deu de gener. En aquest campionat hi participaran tres equips campaners, un a primera, un a segona i un a tercera. Les aspiracions del club són aconseguir pujar els dos primers equips de categoria, la qual cosa no sembla una proesa impossible, vist el nivell dels nostres jugadors.

També s'acordà organitzar un torneig de Nadal per a joves per tal de promocionar aquest esport entre els més menuts. Les inscripcions es podran fer als tres centres escolars del poble i es desenvoluparà als nous locals del club la darrera setmana de desembre.

Per altra part cal esmentar la bona actuació de Francesc Pomar al Campionat de Mallorca Individual. Al moment de tancar aquesta edició el campaner anava primer a la categoria de primera, havent aconseguit 5 dels 6 punts que havia disputat, amb la qual cosa pràcticament s'assegurava l'ascens a preferent. Les puntuacions aconseguides per la resta dels jugadors campaners són: A preferent Guillem Manresa 1'5 punts i a segona Miquel Bonet 3'5, Pau Julià 3, Antoni Bonet 2'5, i Bartomeu Rigo 2, els tres darrers juvenils.

Jaume Lladó

RESSÒ

Revista mensual
ANY 10
Desembre 1997 • N.º 97
Edita: Obra Cultural Balear de Campos
Informació i Correspondència:
Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS
Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

Montserrat Alcaraz
Pere Ollers
Antònia Sitjar
Esteve Tomàs

Coordinador Esports:

Miquel Oliver Bauçà

Coordinadora Publicitat:

Carme Llaneras • Tel. 65.21.32

COL-LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat
Joan Adrover i Mascaró
Miquel Oliver Bauçà
Margalida Ballester
Guillem R. Caldenty
Sebastià Covas
Joan Juan Pons
Josep Lladó
Jaume Lladó
Gori Mas
Guillem Burguera
Antònia Serra
Damià Andreu Verger
Núria Vives
Sebastià Moranta
Guillem Mas i Forteza
Apol·lònia Vanrell
Mària Barón
Arnau Perelló
Francesc Miró
Josep Antoni Sala
Margalida Martorell
Francesc Blasco
Pere Adrover
Francesc Mas
Guillem Mas i Ferrari
Damià Prohens
Bàrbara Monserrat
Francesca Ballester
Francesca Mas
Miquel Àngel Aguiló
Antoni Ginard
Jaume Clar
Miquel Roig Adrover
Joan Lladonet
Francisca Oliver

Subscripció: 2.750 Ptes. anuals
Preu d'aquest exemplar: 300 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Portada: Foto Vidal

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i impressió:

A ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

CENTRES ÒPTICS FLORIDA

FLORIDA LAB
LABORATORI D'ÒPTICA

EN COMPRAR UNES ULLERES GRADUADES
LI'N REGALAM UNES ALTRES

Carrer de Plaça, 18 - Tel. 65.10.28 - CAMPOS 07630

FOTOS: Esteve Tomàs

BÀSQUET SENIOR FEMENÍ

A dalt: Jaume Oliver (Entrenador), Xisca Vicens, Mª Magdalena Campos, Antònia Mas, Margalida Barceló, Aina Esquinas, Joana Gomila.

A baix: Maria Magdalena Mas (Delegada), Xisca Porquer, Bel Morell, Isabel Velez, Yolanda Marín.

39

BÀSQUET JUNIOR FEMENÍ

A dalt: Sebastiana Mª Calafat, Maria Magdalena López, Xisca Vicens, Joana Mª Vidal, Elena Ledesma, Pilar Marín.

A baix: Cati Julià, Catalina Mas, Mª Pilar Martín, Marga Mercadal.

* FE D'ERRADES: Al passat número com entrenador de l'equip Júnior Masculí de Bàsquet sortia el nom de Pere Fullana, essent el nom correcte Pere Ballester.

SPORTS CAMPOS

MATERIAL ESPORTIU

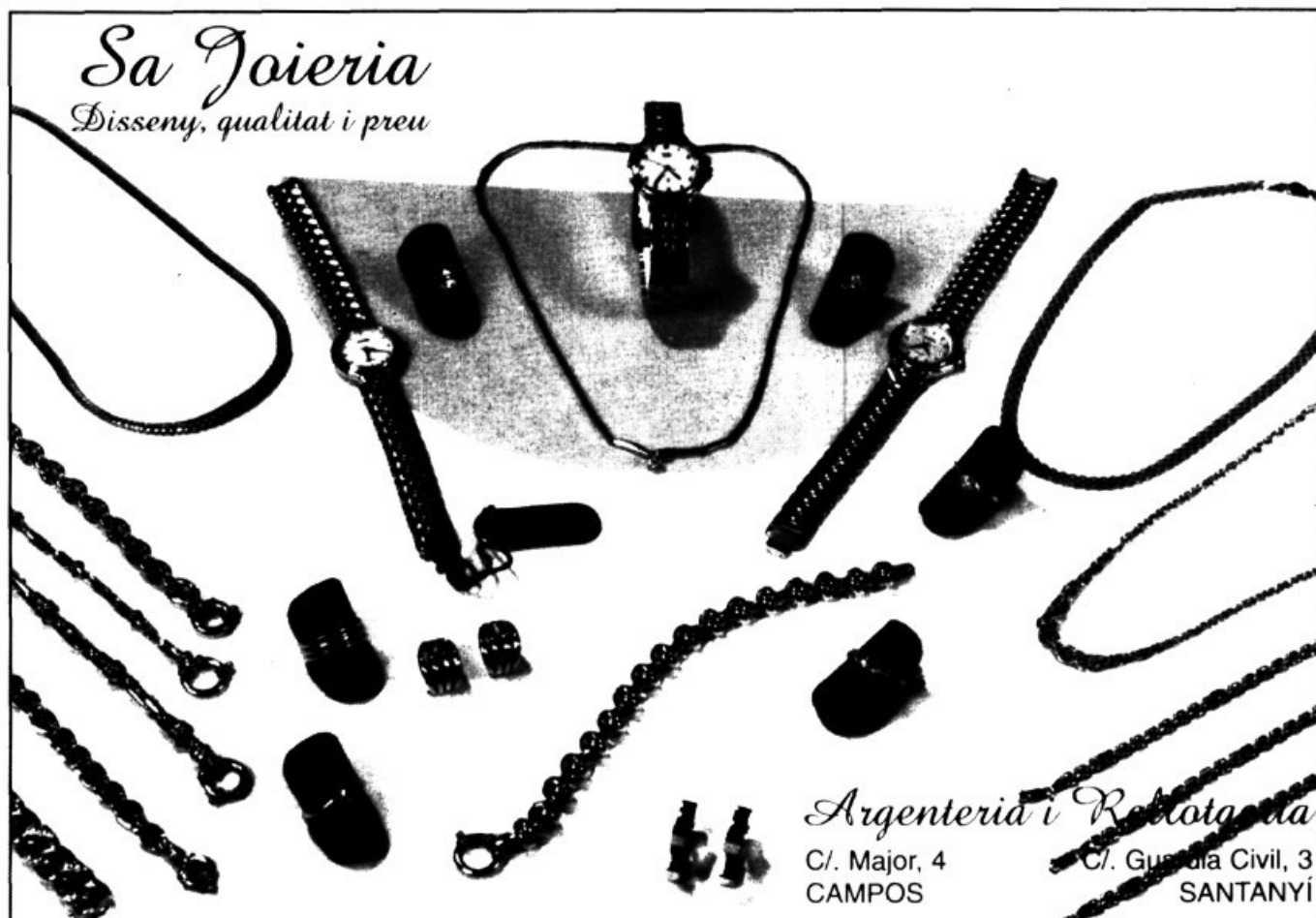
TEL. 65.20.68

**PINTURA I DECORACIÓ
MALER UND DEKORATIONSARBEITEN
PAINTING AND DECORATION**

RAFEL SANCHEZ

APLICACIÓ DE TOT TIPUS DE PINTURES, PER A INTERIORS I EXTERIORS
ESMALTS, ESTUCATS, VARNISSOS, LACATS, GOTELÉ,
IMPERMEABILITZACIÓ DE FAÇANES I TERRATS.
ANY TYPE OF PAINTING TECHNIQUES
JEDE ART VON MALTECHNIKEN

Tel. 65 29 46 • Mòbil 909 61 12 61 • CAMPOS

Aquestes Festes
sorprèn regalant joies
de

Sa Joieria

hi sortiràs guanyant

**Fins el 6 de gener, descomptes de fins a un 20 %
en joieria i brillanteria.**